

XX. évfolyam, 9. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek

XX. évfolyam, 9. szám, 2017

Megjelenik havonta
2017. szeptember 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Ábrák, táblázatok	6
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 92,72 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos javulása, a fehérjetartalom 0,01 százalékpontos romlása és az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 1 százalékkal emelkedett augusztusban a júliushoz képest és 36 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej kiviteli ára 106,85 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában, az előző havit 2 százalékkal, az egy évvel korábban 27 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 15 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 36 százalékkal, az import értéke 20 százalékkal nőtt 2017 első fél évében az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 6 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, viszont 59 százalékkal javult a megfigyelt időszakban. A fölösött nyerstej külpiaci értékesítése 41 százalékkal csökkent, míg a teljesítés 5 százalékkal nőtt. A sajt és túró termékcsoport importja nem változott, míg az exportja 29 százalékkal emelkedett. A dobozos tej importja 4 százalékkal csökkent, míg az exportja 84 százalékkal nőtt. A savanyított tejtermékek beszállítása 21 százalékkal, a kivitele 208 százalékkal nőtt. A tejsavó importja 3 százalékkal csökkent, míg az exportja 8 százalékkal nőtt. A vaj és vajkrém termékcsoport importja 12 százalékkal, az exportja 14 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Európai Unióban 39 százalékkal, Új-Zélandon 31 százalékkal, az USA-ban 7 százalékkal nőtt 2017 júliusában az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon a sovány tejpör értékesítési ára (*FOB* Óceánia) 2017 37. hetén a 27. heti árnál 6 százalékkal, a teljes tejpöré a 31. hetinél 4 százalékkal csökkent, míg a *cheddar* sajté és az ömlesztett vajé a 31. hetihez képest egyaránt 4 százalékkal emelkedett. Kína soványtejpör-importja 25 százalékkal, a sajté 21 százalékkal, a vaj és vajolajé 7 százalékkal, a teljes tejpöré 6 százalékkal nőtt 2017 első hét hónapjában az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban 2017. 34–38. hét között nem változott jelentősen 44–44,75 euró/100 kilogramm között ingadozott. Hollandiában a 4,4 százalékos zsírtartalmú nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel szeptember 13-án 43,5 euró/100 kilogramm volt, a 31. hét óta nem változott jelentősen. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára szeptember 18-án áfa nélkül, szállítási költséggel 44 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalékos zsírtartalmú nyerstejé 44 euró/100 kilogramm, a fölzötté 17,5 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában szeptember 11-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 44,25 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalékos zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 43,5 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 46 euró/100 kilogramm, a fölzötté 17,5 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalékos zsír- és 3,4 százalékos fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpör-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírtérték 94 százalékkal nőtt, míg a fehérjeérték 6 százalékkal

csökkent, így az alapanyagérték 46 százalékkal volt magasabb 2017 augusztusában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2017. 7–38. hét között 71 százalékkal nőtt, míg a sovány tejpöré a 33–38. hét között 9 százalékkal csökkent. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 692,5 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, ételmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpöré 166 euró/100 kilogramm volt a 38. héten. Az ömlesztett vaj ára a háromszorosa volt az intervenciós árszintnek, míg a sovány tejpöré 5 százalékkal maradt el attól a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás. A vaj magántárolási készlete 2017. július végén 227 tonna, a sovány tejpöré 18 063 tonna, a sajté 10 865 tonna, a sovány tejpör intervenciós készlete 357 359 tonna volt. A Bizottságnak az idén vajból magántárolási, 2017 márciusa óta a sovány tejpörből magántárolási, 2017. június óta a sovány tejpörből intervenciós, 2017. április óta sajtból magántárolási felvásárlása nem volt. A sovány tejpör intervenciós értékesítése az év első hét hónapjában 1007 tonna, a sovány tejpör magántárolási értékesítése 72 499 tonna, a vajé pedig 24 470 tonna volt. Az Európai Bizottság a sovány tejpör magántárolását február végén lezárta, míg az intervenciós felvásárlást 2017. szeptember 30-áig nyitva tartja. A Bizottság folyamatosan figyeli a piacot és amennyiben szükséges, újranitja a magántárolás lehetőségét.

Az Európai Bizottság a vaj és a sovány tejpör intervenciós felvásárlásának lehetőségét 2017. szeptember 30-ig nyitva tartja. A sovány tejpör intervenciós készletéből 2016 decembere és 2017 júliusa között 44 705 tonnát tendereztettek, amelyből mindössze 140 tonnát értékesítettek. A tizenkettedik tender szeptember 19-én volt, amikor 21 862 tonna sovány tejpör kerülhetett értékesítésre.

Németországban a központi tejpiaci szolgálat gyorsjelentése szerint a 36. héten a nyerstej felvásárlása az előző hetit 0,3 százalékkal, a 2016. 36. hetit 2,2 százalékkal haladta meg. Franciaországban a tejfelvásárlás

ugyanekkor az előző hetit 1,6 százalékkal, az előző év azonos hetét 1,4 százalékkal haladta meg.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 92,72 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos javulása, a fehérjetartalom 0,01 százalékpontos romlása és az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 1 százalékkal emelkedett augusztusban a júliuséhoz képest és 36 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása a 2016. augusztusինál és a 2017. júliusինál egyaránt 5 százalékkal volt kevesebb.

A nyerstej kiviteli ára 106,85 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában, az előző havit 2 százalékkal, az egy évvel korábbit 27 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 15 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 29 százalékkal csökkent augusztusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 19 százalékkal több, míg a feldolgozók 87 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele tízszerese volt a feldolgozókének a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású, 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej feldolgozó értékesítési ára 17 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 18 százalékkal, a tehéntúróé 22 százalékkal, a trappista sajté és a tejfölé egyaránt 25 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós és a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss zacskós tejé egyaránt 29 százalékkal, az adagolt vajé 32 százalékkal emelkedett 2017 augusztusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a trappista sajt fogyasztói ára áfa nélkül 17 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú friss tejé 16 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tejé 12 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej áfa nélküli fogyasztói ára kisebb mértékben emelkedett, mint a feldolgozó értékesítési ára (+18 százalékos), illetve mint a nyerstej termelői ára (+35 százalékos), amihez a 2017 januárjától életbe lépő áfacsökkentés is hozzájárulhatott.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 36 százalékkal, az import értéke 20 százalékkal nőtt 2017 első fél évében az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A behozatal értéke

6 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, viszont 59 százalékkal javult a megfigyelt időszakban.

A nyerstej kivitele 28-szorosa volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 91 százalékat a teljes, 9 százalékat a fölöszt tej tette ki. A fölöszt nyerstej külpiaci értékesítése 41 százalékkal csökkent, míg a teljesé 5 százalékkal nőtt. A teljes nyerstej 27 százaléka Romániába, 20 százaléka Olaszországba, 17 százaléka Szlovákiába, 15 százaléka Horvátországba, 5 százaléka Németországba került. A fölöszt nyerstej 30 százalékat Olaszországba, 16 százalékat Hollandiába, 13 százalékat Lengyelországba, 11-11 százalékat Horvátországba és Szerbiába szállítottuk.

A sajt és túró termékcsoport behozatala 2017 első hat hónapjában 1,7-szerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja nem változott, míg az exportja 29 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import több mint fele Németországból, 16 százaléka Lengyelországból, 10 százaléka Hollandiából származott. Az export 19 százaléka Olaszországba, 15 százaléka Libanonba, 12-12 százaléka Irakba és Romániába, 8 százaléka Jordániába, 6 százaléka Szaúd-Arábiába irányult.

A dobozos tej behozatala 1,1-szerese volt a kivitelnek. Az import 4 százalékkal csökkent, míg az export 84 százalékkal nőtt 2017 első fél évében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 88 százalékat a félzsíros, 11 százalékat a teljes tej tette ki. A teljes dobozos tej importja 8 százalékkal, a félzsírosé 3 százalékkal csökkent egy év alatt. A félzsíros tej 56 százaléka Szlovákiából, 33 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 80 százalékat a félzsíros, 19 százalékat a teljes, elhanyagolható hányadát a fölöszt tej adta. A fölöszt dobozos tej kivitele 88 százalékkal, a félzsírosé 4 százalékkal csökkent, míg a teljesé 155 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A félzsíros tej 94 százalékat és a teljes tej 97 százalékat Romániába szállítottuk.

A savanyított tejtermékek behozatala hatszorosa volt a kivitelnek. A beszállítás 21 százalékkal, a kivitel 208 százalékkal nőtt egy év alatt. Az import 30 százaléka Németországból, 25 százaléka Romániából, 16 százaléka Lengyelországból, 8 százaléka Ausztriából, 6 százaléka Belgiumból, 5 százaléka Csehországból származott. Az export 81 százaléka Romániába, 7 százaléka Horvátországba, 4 százaléka Szlovákiába irányult.

A vaj és vajkrém termékcsoport behozatala nyolcszorosa volt a kivitelnek. Az import 12 százalékkal, az

export 14 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. Az import 39 százaléka Németországból, 14 százaléka Hollandiából, 9 százaléka Lengyelországból, 7 százaléka Szlovákiából érkezett. Az export 37 százaléka Romániába, 30 százaléka Koszovóba, 20 százaléka Bosznia-Hercegovinába irányult.

A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó kivitele csaknem ötszöröse volt a behozatalnak. Az import 3 százalékkal csökkent, míg az export 8 százalékkal

nőtt 2017 első fél évében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az export negyede Romániába, 14 százaléka Bosznia-Hercegovinába, 13-13 százaléka Koszovóba és Németországba, 8 százaléka Csehországba, 6-6 százaléka Hollandiába és Lengyelországba, 4 százaléka a Fülöp-szigetekre irányult. Az import 32 százaléka Németországból, 25 százaléka Ausztriából, 15 százaléka Hollandiából, 10 százaléka Olaszországból, 6 százaléka Lengyelországból származott.

Agrárpolitikai hírek

- A tejtermelőknek nyújtott kivételes alkalmazkodási támogatás keretében kifizetett 6 milliárd forint része annak az intézkedéssorozatnak, amelyet a Kormány az elmúlt két évben hajtott végre a tejiaci válsághelyzet kezelése érdekében. A 2015. évi orosz embargó bevezetése rendkívüli piaci zavarokat idézett elő az európai agrárpiacon, különösen a tej és tejtermékek piacán. A tagállamok kérésére az Európai Bizottság több válságkezelő intézkedést is megvalósított, amelyek között 2016-ban egy 500 millió eurós rendkívüli tejtámogatás is szerepelt. Ebből a keretből Magyarország 3 milliárd forinttal részesült, amely a nemzeti kiegészítéssel, valamint a hozzá kapcsolódó csekély összegű támogatással 9,0 milliárd forintot jelentett az ágazat részére. Mivel a válságintézkedések nem hozták meg a kívánt eredményt, a rendkívüli tejtámogatást követően az Európai Bizottság 2016 nyarán döntött egy újabb 350 millió eurós támogatási konstrukcióról, amelyből Magyarország – arányosan kiemelkedő mértékben – 9,5 millió euró (mintegy 3 milliárd forint) összegben részesült. A Kormány – élve a 100 százalékos nemzeti kiegészítés lehetőségével – további 3 milliárd forint forrást biztosított. A kivételes alkalmazkodási támogatás jelentőségét növeli, hogy nem kapcsolódik semmilyen termelés-, vagy állománycsökkentési programhoz, hanem a tejtermelés szinten tartását teszi lehetővé. 1 261 tejtermelő összesen

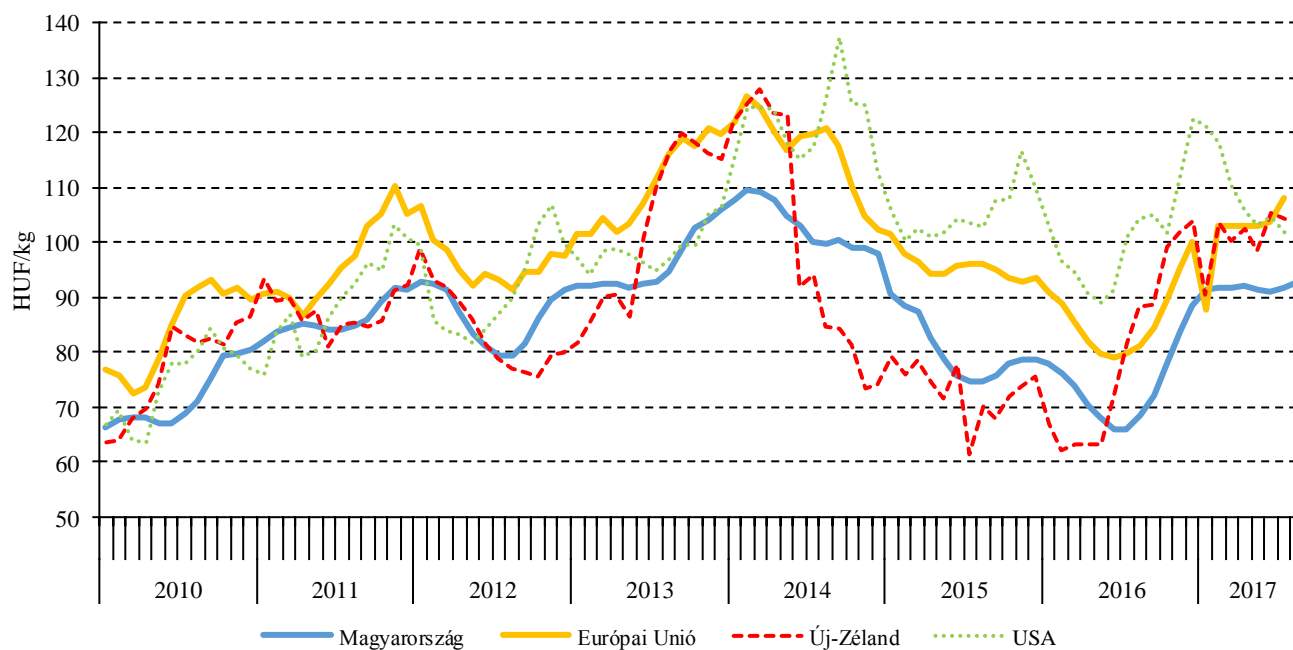
mintegy 160 ezer tejhasznú tehénre nyújtott be kifizetési kérelmet, ami a jelenlegi szarvasmarha-állomány mintegy háromnegyed részét érinti. A kifizetéseket a Magyar Államkincstár az uniós jogszabályban előírt határidőnél csaknem egy hónappal korábban teljesítette.

- Már félidőben kimerült a Nemzeti Befektetési Ügynökség (*HIPA*) kerete. A *HIPA* támogatásával 2016-ban 71 projekt esetében született pozitív döntés, amelynek eredményeként 17 647 munkahely jött létre és mintegy 3,2 milliárd eurónyi tőke érkezett az országba. Idén, az első fél évben folytatódott ez a tendencia, 47 magyarországi beruházásról született már döntés (a nyilvános listán egyelőre csak 22 szerepel), ami 1,3 milliárd eurónyi tőkebefektetést és 8502 új munkahelyet jelenthet. A Külügyminisztérium közlése szerint nem akadályozza a további beruházásokat, hogy a nyár közepére kiürült a célleíranyzat, mert a kormány azt még áprilisban megemelte 20,1 milliárd forintra. Vagyis csak az idén 50 milliárd forintot fordíthatnak befektetésösztönzésre – ekkora minisztériumi keretre korábban nem volt példa. A több mint száz hazai tejtermelő tulajdonában lévő Alföldi Tej Kft. 4,8 milliárd forintot sajt- és tejporgyártásra, így egy munkahely létrehozására 26,6 millió forintos támogatást kap, ami az idei döntések közül a legmagasabb, és ami messze meghaladja a 10,5 millió forintos átlagot.

Ábrák, táblázatok

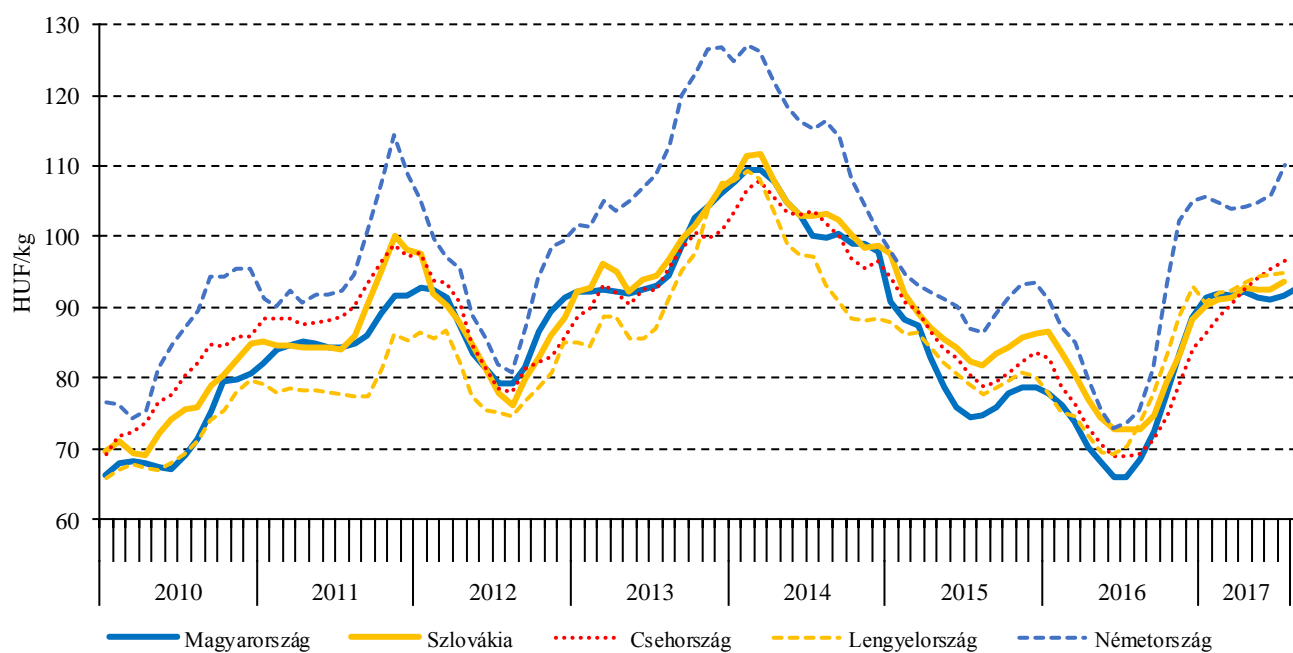
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2017)

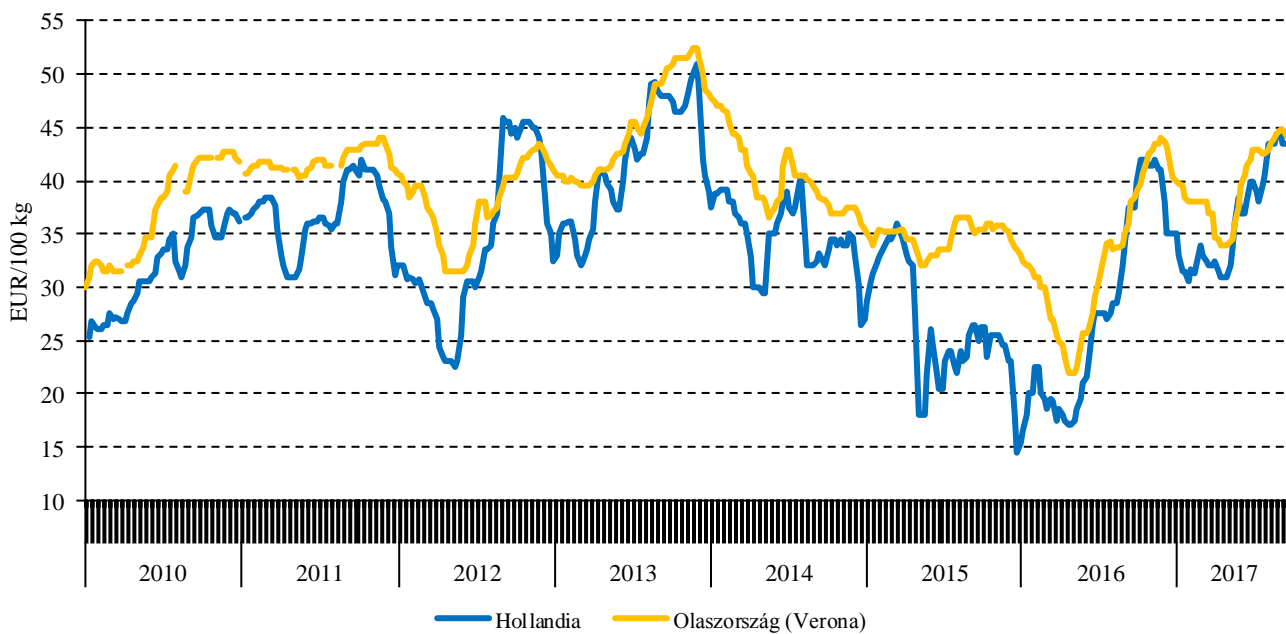
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2017)

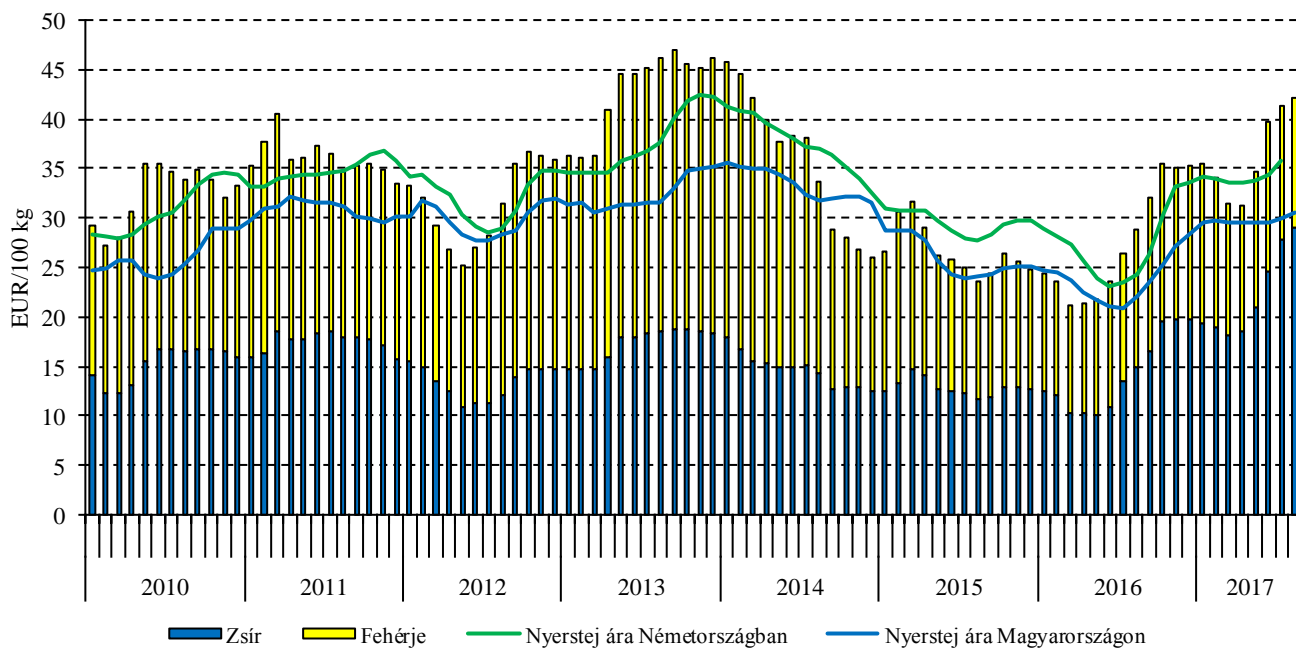
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2017)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2017)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2016. VIII.	2017. VII.	2017. VIII.	2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	66,15	88,83	90,20	136,36	101,54
Felvásárlás (tonna)	95 047	95 860	90 721	95,45	94,64
Átlagár (HUF/kg)	68,46	91,71	92,72	135,45	101,10
Fehérje (százalék)	3,28	3,19	3,18	97,02	99,73
Zsír (százalék)	3,68	3,57	3,58	97,31	100,27

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

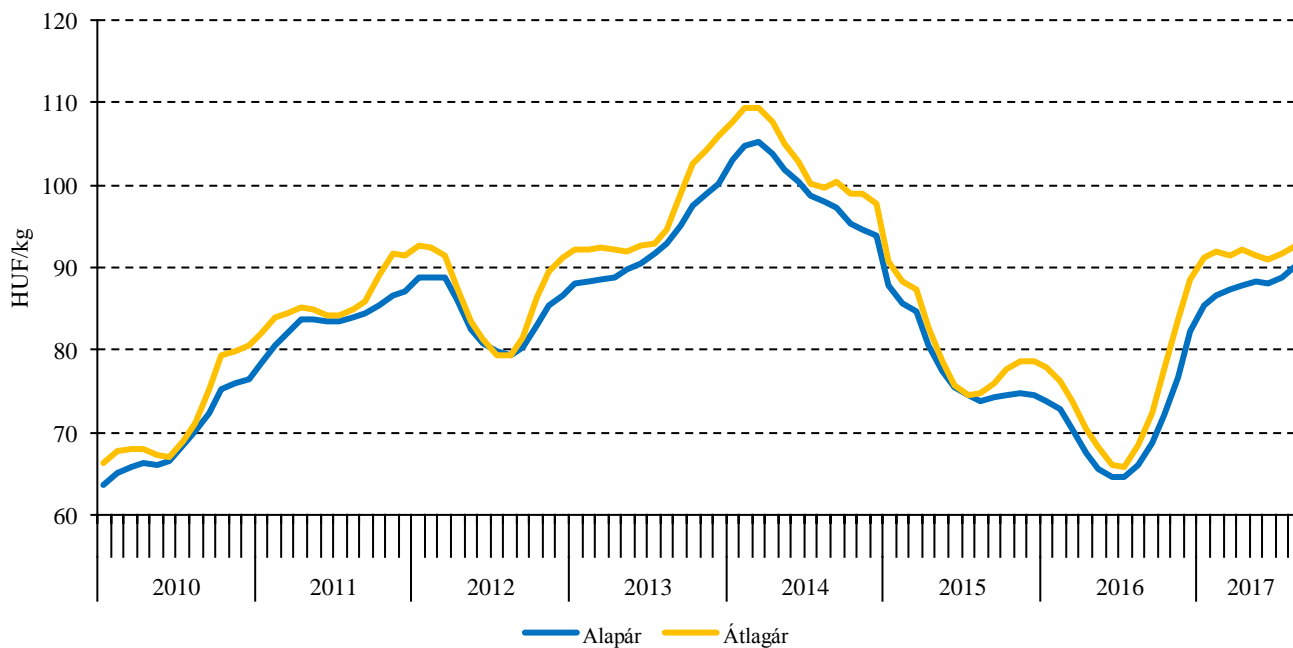
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2016. VIII.	2017. VII.	2017. VIII.	2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	12 067	10 836	8 594	71,22	79,31
Átlagár (HUF/kg)	84,40	104,72	106,85	126,60	102,03
Fehérje (százalék)	3,25	3,20	3,24	99,69	101,25
Zsír (százalék)	3,65	3,61	3,64	99,73	100,83

Megjegyzés: A 2017. májusi nyerstej kiviteli ár 2017. 07. 14-én módosult.

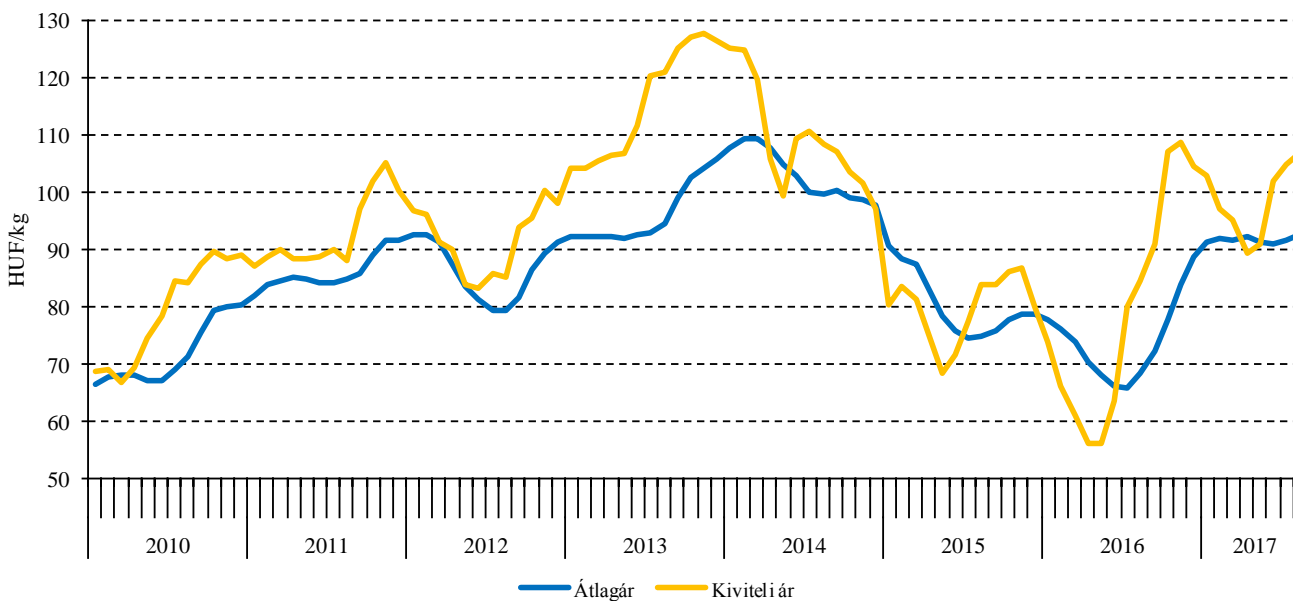
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2017)

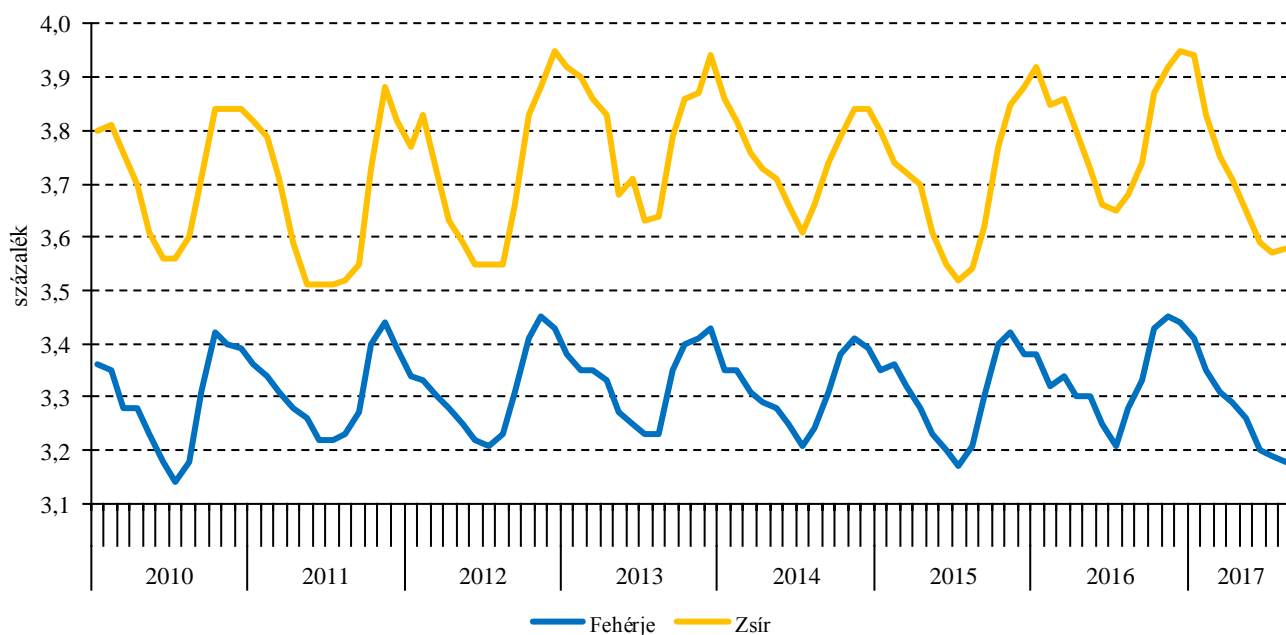

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2017)

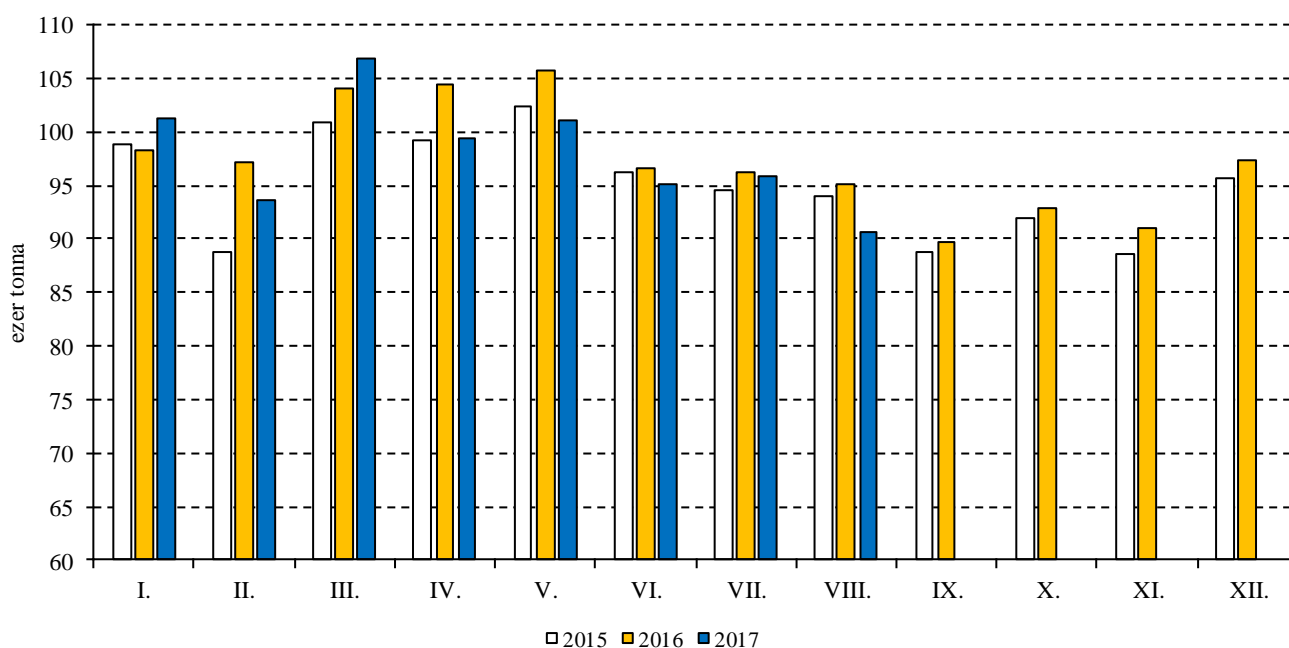

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2017)

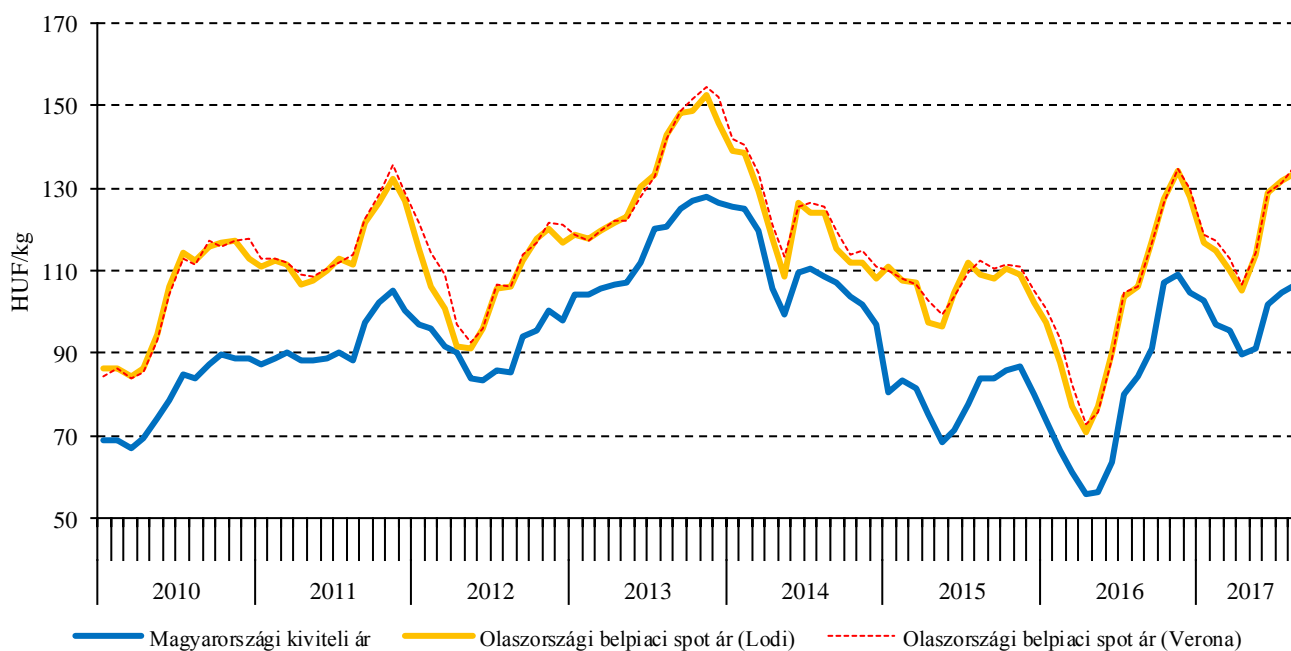
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2015-2017)

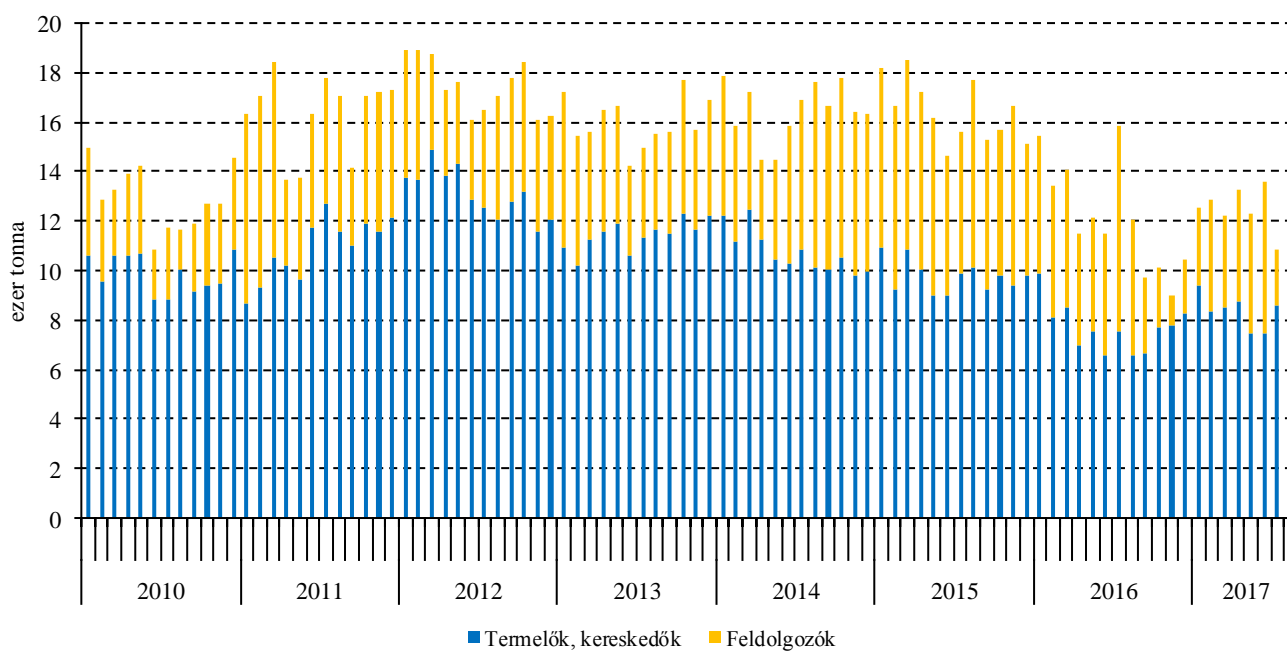
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2017. szeptember 6-ig beérkezett adatok)

	2016. VII.		2017. VI.		2017. VII.		2017. VII./ 2016. VII. (százalék)	2017. VII./ 2017. VI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	29,37	92,37	35,82	110,43	36,76	112,77	122,09	102,12
Belgium	22,12	69,57	33,19	102,33	34,66	106,33	152,84	103,91
Dánia	26,08	82,02	34,35	105,91 ^{c)}	36,58	112,22	136,82	105,96
Egyesült Királyság	24,03	75,58	29,64	91,38	30,53	93,66	123,92	102,50
Finnország	35,37	111,24	36,79	113,42	37,52	115,11	103,48	101,49
Franciaország	28,51	89,67	32,32	99,64	34,04	104,43	116,46	104,81
Görögország	37,52	118,01	38,02	117,22	38,02	116,64	98,84	99,51
Hollandia	25,00	78,63	36,75	113,30	37,25	114,28	145,34	100,86
Írország	24,47	76,96	33,60	103,59	34,96 ^{a)}	107,25	139,36	103,53
Luxemburg	24,72	77,75	32,86	101,31	33,63	103,17	132,69	101,84
Németország	23,42	73,66	34,38	105,99	35,89	110,11	149,48	103,89
Olaszország	30,63	96,34	36,62	112,90	36,78	112,84	117,13	99,95
Portugália	26,98	84,86	28,74	88,61	28,74	88,17	103,90	99,50
Spanyolország	27,77	87,34	30,10	92,80	30,10	92,34	105,72	99,50
Svédország	27,24	85,67	34,64	106,80	37,18 ^{a)}	114,06	133,14	106,80
Ciprus	54,97	172,89	54,67	168,55	55,30	169,65	98,13	100,65
Csehország	21,96	69,07	31,02	95,64	31,53	96,73	140,05	101,14
Észtország	20,04	63,03	31,55	97,27	32,78	100,56	159,54	103,38
Lengyelország	23,29	73,25	31,25	96,34	31,64	97,07	132,52	100,76
Lettország	17,71	55,70	29,15	89,87	29,81	91,45	164,18	101,76
Litvánia	16,92	53,22	26,64	82,13	27,74	85,10	159,90	103,62
Magyarország	20,96	65,90	29,51	90,95	29,83	91,71	139,17	100,84
Málta	45,82	144,11	45,17	139,26	46,73	143,36	99,48	102,94
Szlovákia	23,12	72,72	29,99	92,46	30,49	93,54	128,63	101,17
Szlovénia	23,34	73,41	28,97	89,31	29,85	91,58	124,75	102,54
Bulgária	25,03	78,72	28,98	89,35	29,31	89,92	114,23	100,64
Románia	22,67	71,30	26,28	81,02	26,65	81,76	114,67	100,91
Horvátország	27,89	87,72	30,54	94,16	30,67	94,09	107,26	99,93
EU-28	25,68	80,77	33,12	102,11	34,20	104,92	129,90	102,75

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} A Hollandiai Mezőgazdasági és Kertészeti Szövetség (LTO) becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2016. VII.		2017. VI.		2017. VII.		2017. VII./ 2016. VII. (százalék)	2017. VII./ 2017. VI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,71	79,45	29,90	94,63	27,58	91,61	111,62	92,24
Brazília	40,15	126,27	36,28	111,72	35,36	108,51	88,07	97,46
Japán	88,24	277,82	81,39	251,02	79,47	243,83	90,06	97,64
Svájc	56,34	177,20	56,02	172,70	–	–	–	–
Új-Zéland	25,96	81,65	34,23	105,53	33,98	104,25	130,89	99,27
USA	32,11	101,02	34,01	104,84	33,18	101,83	103,33	97,55

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2016. VII.	2017. VI.	2017. VII.	EUR/100 kg	
					2017. VII./ 2016. VII. (százalék)	2017. VII./ 2017. VI. (százalék)
Belgium	Milcobel	22,27	35,01	36,01	161,70	102,86
Németország	Müller (Leppersdorf)	23,65	34,79	37,27	157,59	107,13
Németország	DMK	20,24	33,90	35,88	177,27	105,84
Dánia	Arla Foods DK	24,51	32,81	34,55	140,96	105,30
Finnország	Valio	–	35,10	36,36	–	103,59
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	28,86	33,49	34,94	121,07	104,33
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	31,55	34,16	35,65	113,00	104,36
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	27,48	30,84	33,85	123,18	109,76
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	28,96	32,10	35,11	121,24	109,38
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	24,50	29,05	30,13	122,98	103,72
Írország	Dairygold	24,04	33,80	34,80	144,76	102,96
Írország	Glanbia	21,02	32,86	33,85	161,04	103,01
Írország	Kerry Agribusiness	22,93	32,98	34,42	150,11	104,37
Olaszország	Granarolo (North)	36,35	38,77	38,77	106,66	100,00
Hollandia	DOC Cheese	20,25	–	–	–	–
Hollandia	FrieslandCampina	24,24	35,75	36,24	149,50	101,37
EU átlag	–	25,39	33,69	35,19	138,60	104,45

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. VIII.	2017. VII.	2017. VIII.	HUF/liter	
				2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	111,70	142,75	144,00	128,92	100,88
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	133,55	154,81	157,70	118,09	101,87
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	138,41	158,75	162,54	117,43	102,39
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	108,79	138,59	140,86	129,48	101,64

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. VIII.	2017. VII.	2017. VIII.	HUF/kg	
				2017. VIII./ 2016. VIII. (százalék)	2017. VIII./ 2017. VII. (százalék)
Adagolt vaj	1 175,97	1 439,71	1 555,80	132,30	108,06
Natúr vajkrém	794,68	885,65	897,17	112,90	101,30
Tehéntúró	517,81	622,11	633,98	122,44	101,91
Tejföl	342,45	410,02	426,82	124,64	104,10
Natúr joghurt	216,34	244,16	254,40	117,59	104,20
Gyümölcsös joghurt	327,62	340,18	362,05	110,51	106,43
Kefir	220,96	242,17	246,03	111,34	101,59
Trappista sajt	928,98	1 157,82	1 156,62	124,50	99,90
Ömlesztett sajt	1 029,84	1 048,14	1 099,72	106,79	104,92

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2016. I-VI.		2017. I-VI.		2017. I-VI./2016. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	46 816	203 256	47 224	202 775	100,87	99,76
0402 Tej és tejszín ^{b)}	4 488	70	3 989	61	88,89	86,25
0403 Kefir, joghurt	26 470	1 749	32 023	5 386	120,98	307,86
0404 Tejsavó	4 022	17 614	3 893	19 053	96,81	108,17
0405 Vaj és vajkrém	3 864	491	3 395	420	87,86	85,52
0406 Sajt és túró	30 146	13 557	30 006	17 478	99,53	128,92

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2016. I-VI.		2017. I-VI.		2017. I-VI./2016. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	7 021 519	17 662 844	8 667 352	23 672 848	123,44	134,03
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 520 089	61 735	2 801 309	59 016	111,16	95,60
0403 Kefir, joghurt	7 856 216	619 952	9 481 572	2 068 828	120,69	333,71
0404 Tejsavó	1 678 603	4 849 919	1 744 117	6 650 122	103,90	137,12
0405 Vaj és vajkrém	3 671 398	380 642	4 577 392	411 971	124,68	108,23
0406 Sajt és túró	24 232 399	15 501 754	29 268 442	20 449 129	120,78	131,91
Összesen	46 980 224	39 076 847	56 540 183	53 311 914	120,35	136,43

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

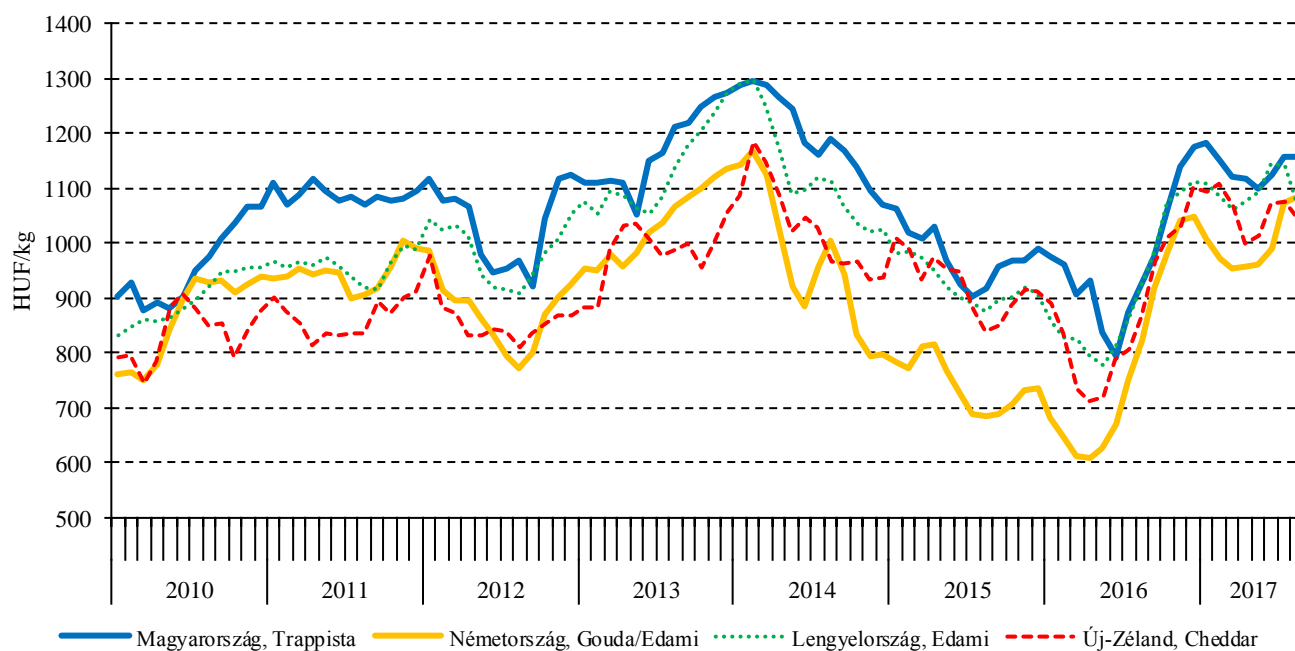
Megnevezés	HUF/kg					
	2016. I-VI.		2017. I-VI.		2017. I-VI./2016. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	149,98	86,90	183,54	116,74	122,37	134,34
0402 Tej és tejszín ^{b)}	561,48	878,70	702,17	973,91	125,06	110,83
0403 Kefir, joghurt	296,79	354,38	296,09	384,13	99,76	108,40
0404 Tejsavó	417,38	275,35	447,97	349,03	107,33	126,76
0405 Vaj és vajkrém	950,04	775,69	1 348,20	981,63	141,91	126,55
0406 Sajt és túró	803,84	1 143,45	975,43	1 169,98	121,35	102,32

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

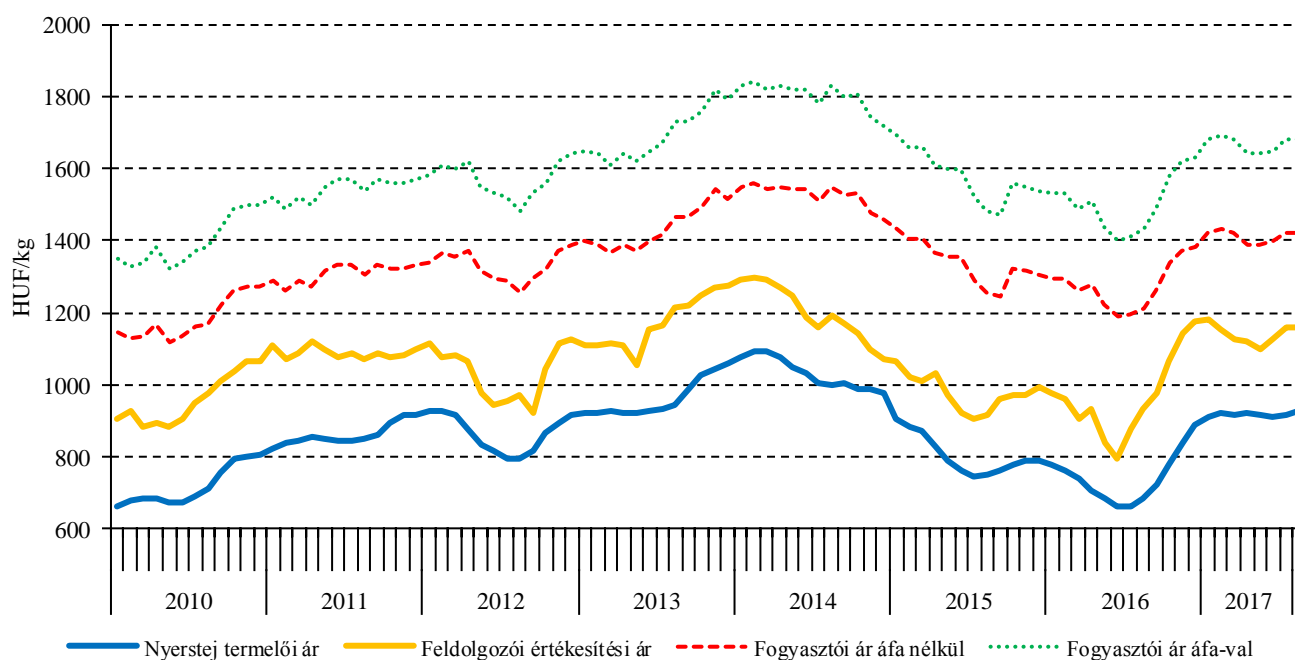
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

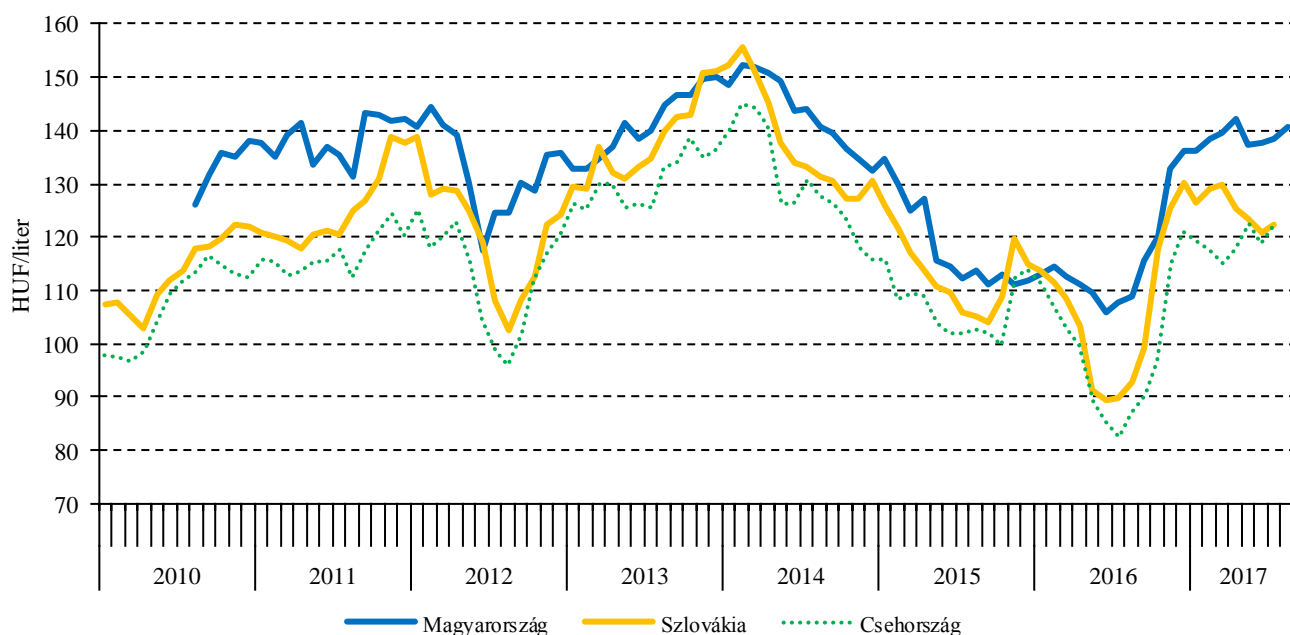
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

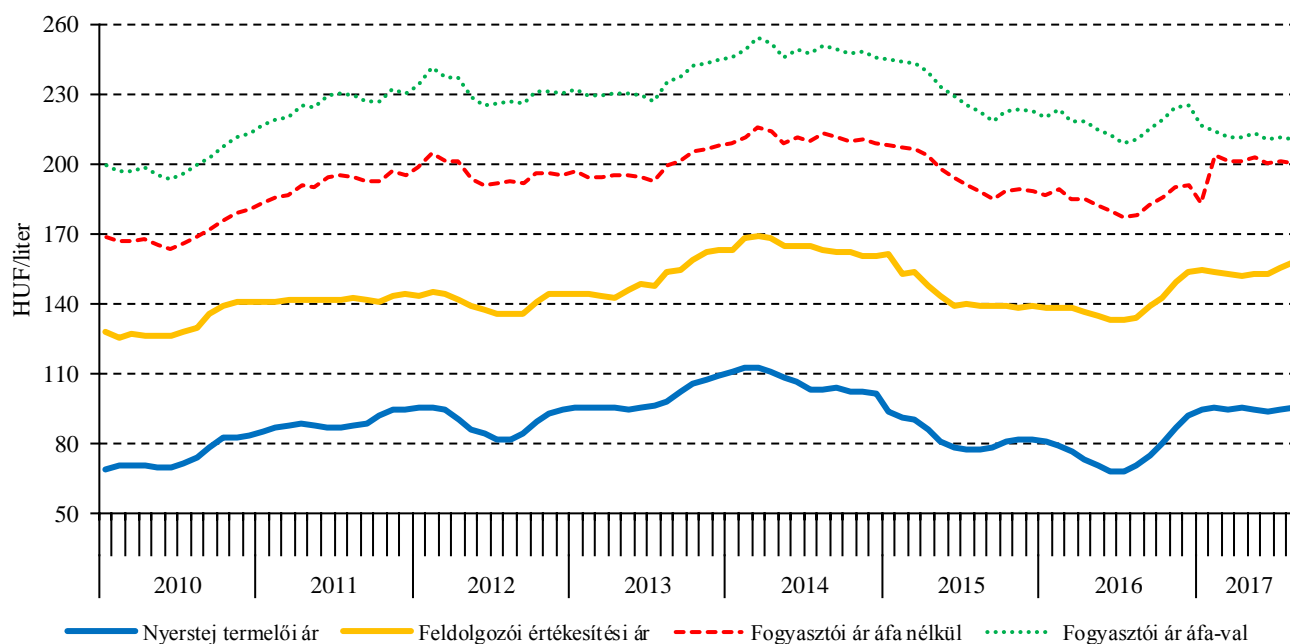
Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

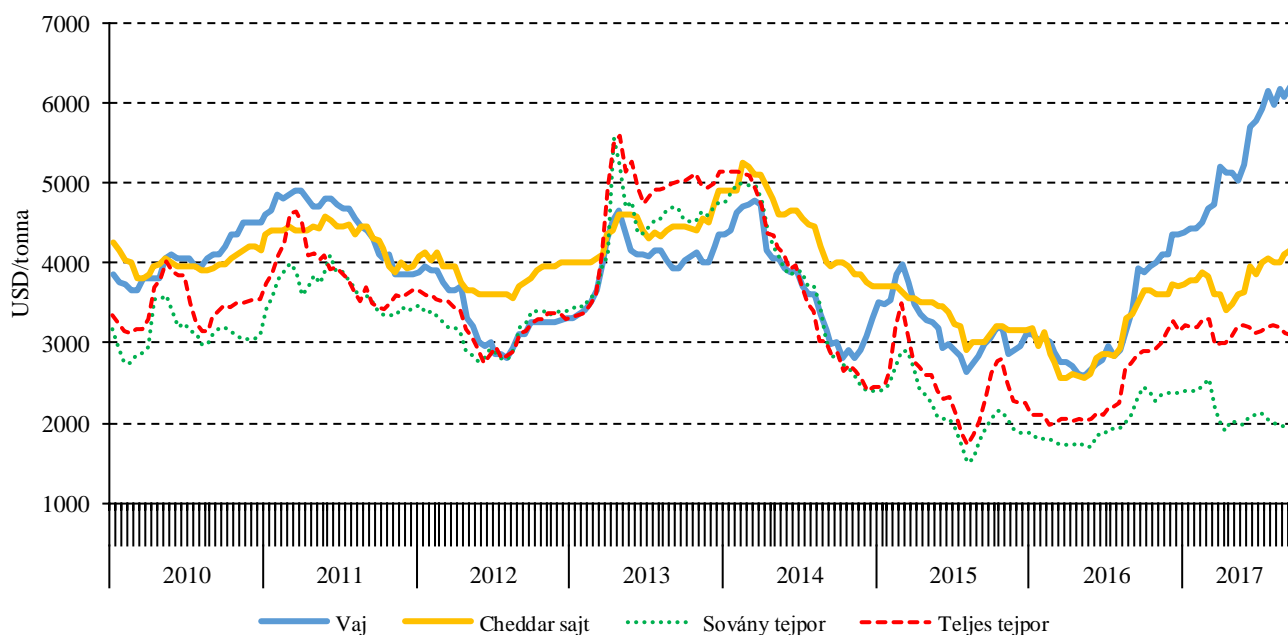
13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

^{a)} 1,5 százalékos zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

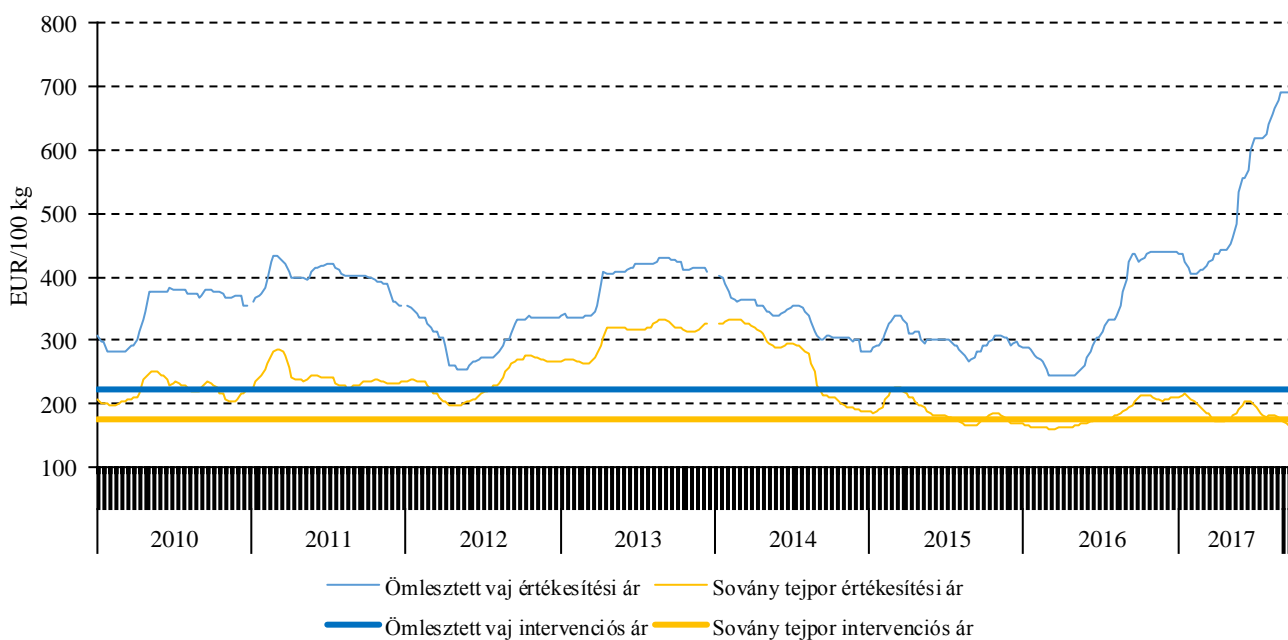

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss teje, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztőrözött teje vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

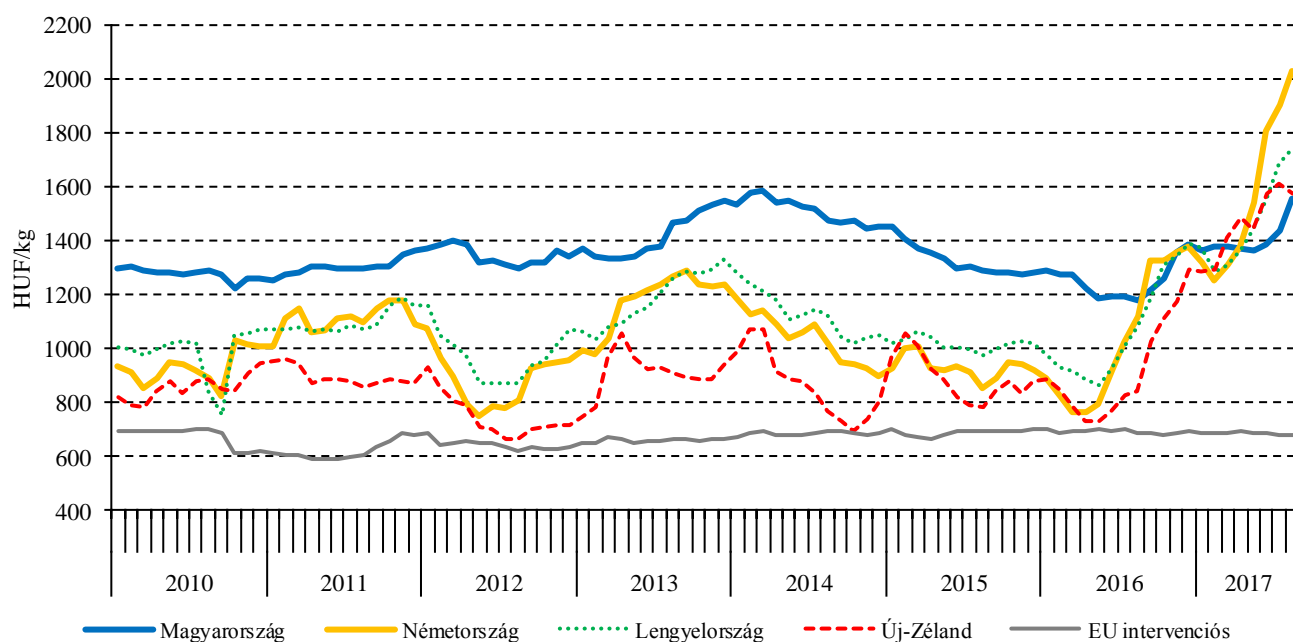
15. ábra: A tejtermékek kétheti világpiacon^{a)} értékesítési ára (2010-2017)

^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2017)

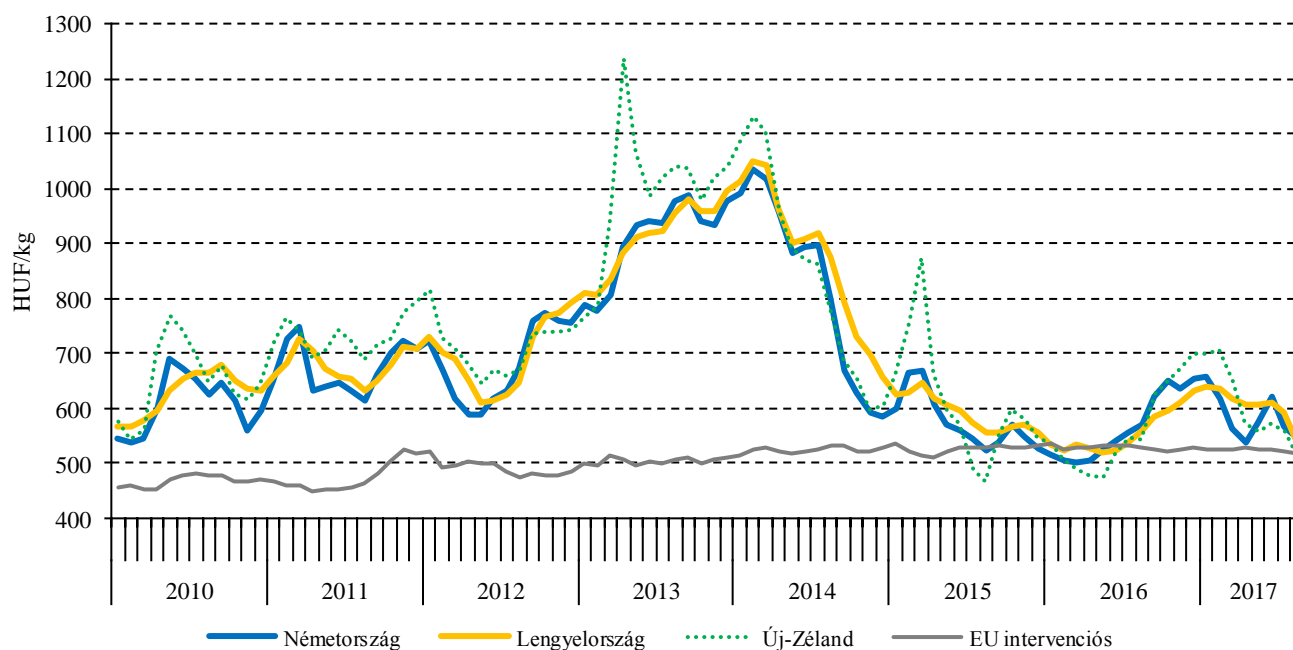

Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

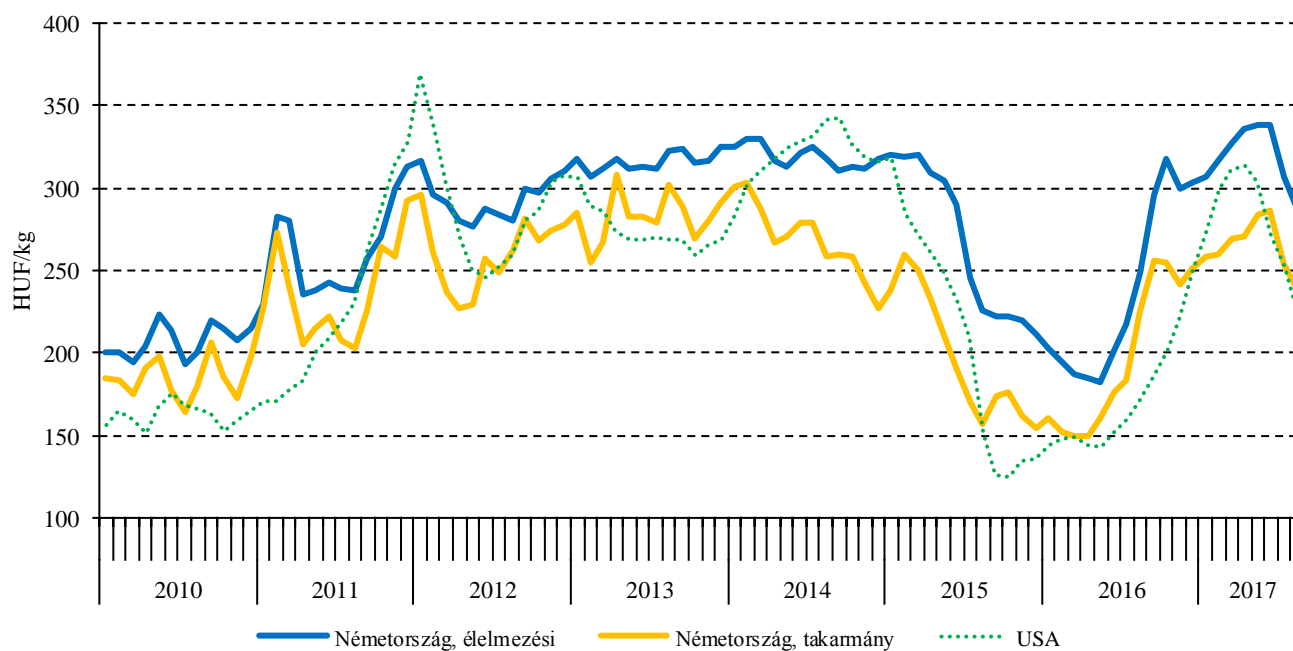
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PAIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpórá havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

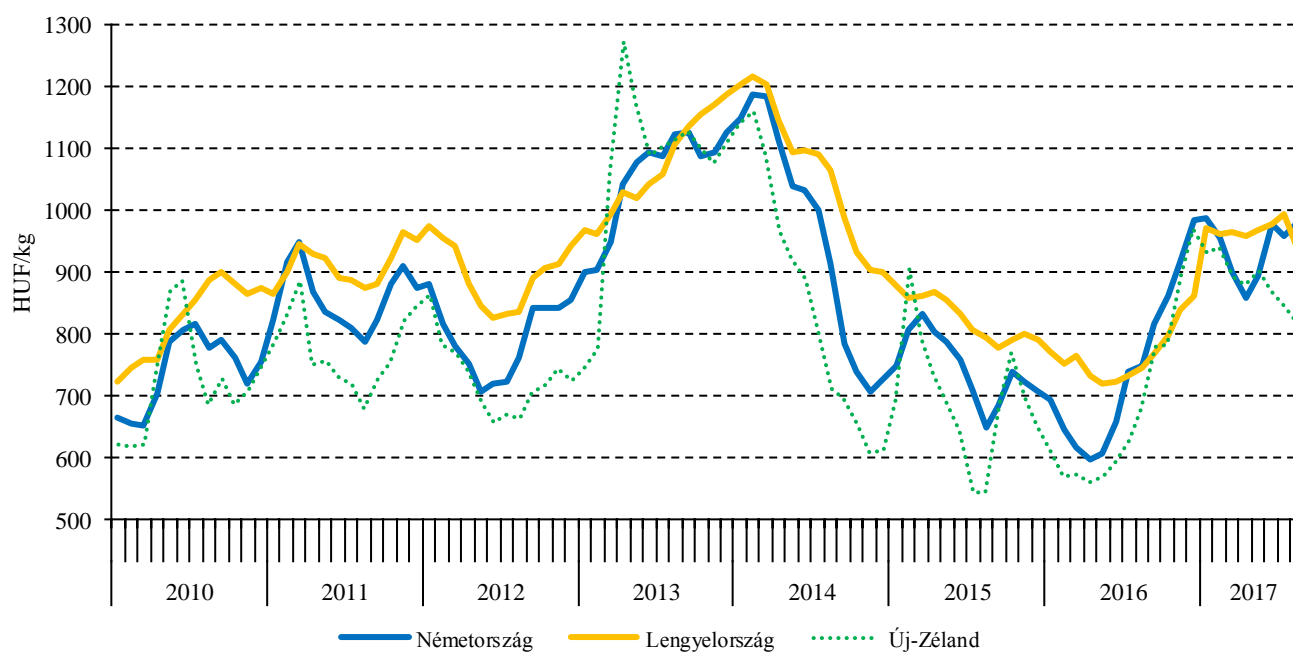
Forrás: ZMP, Kempeni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, USDA

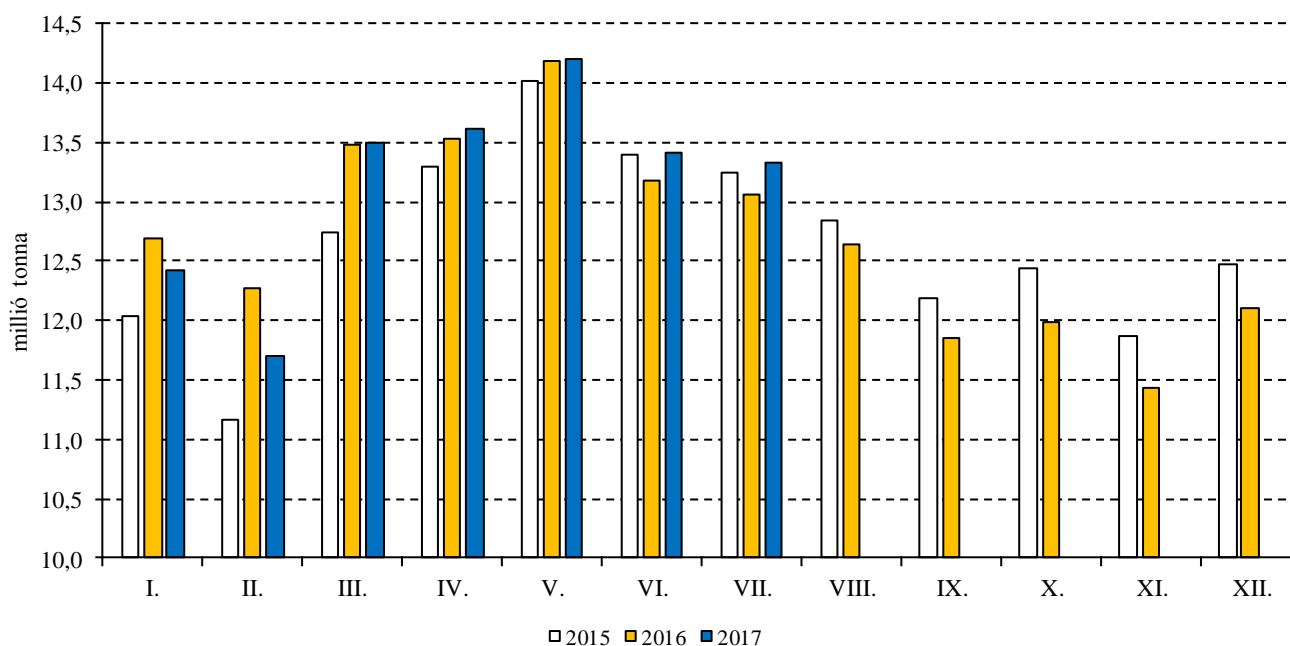
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, IERIGZ – PIB, USDA

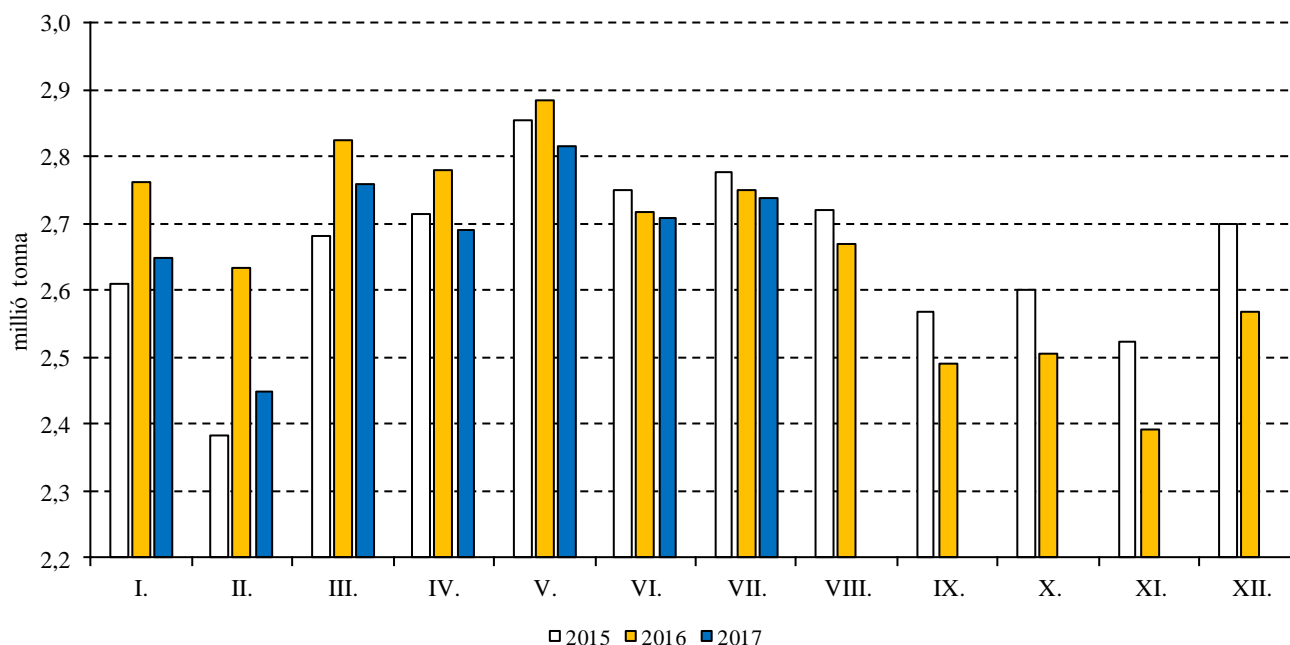
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

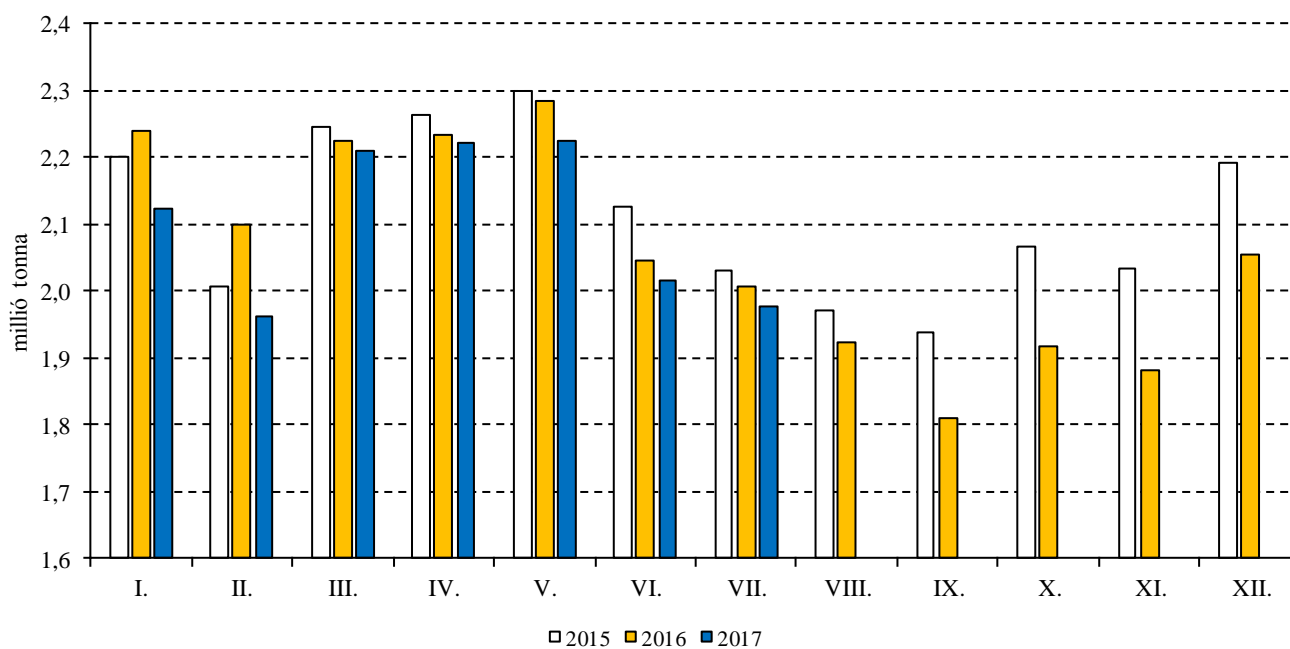
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

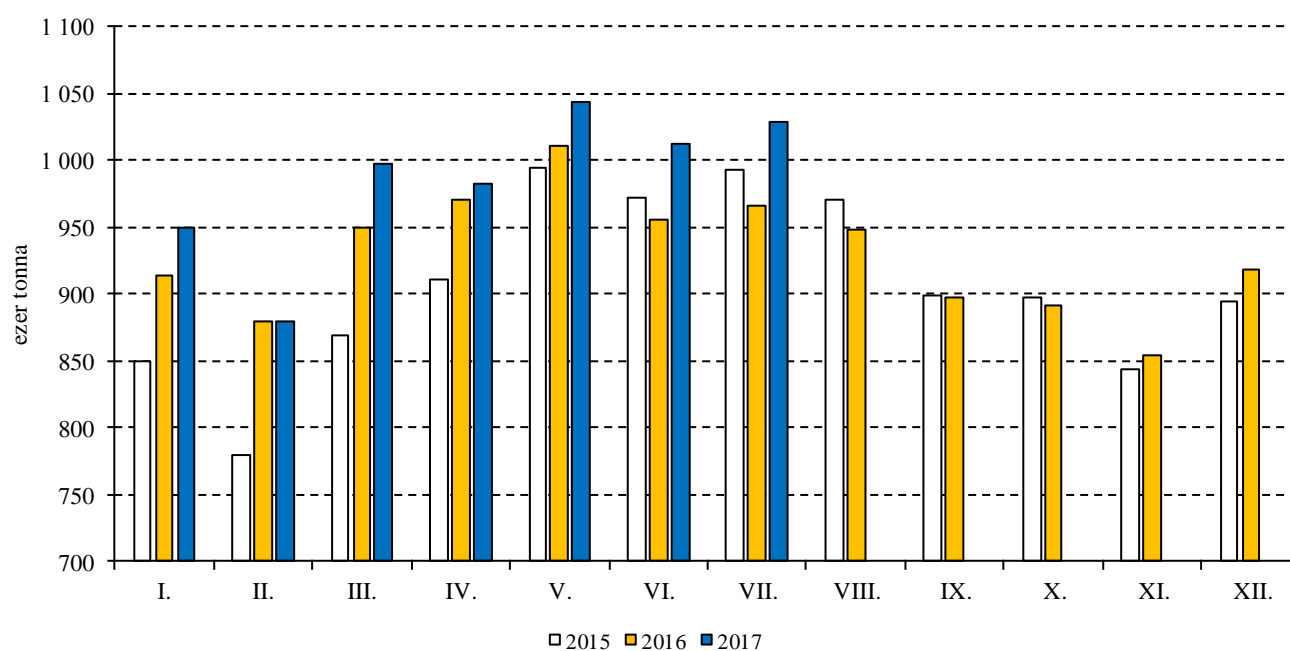
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

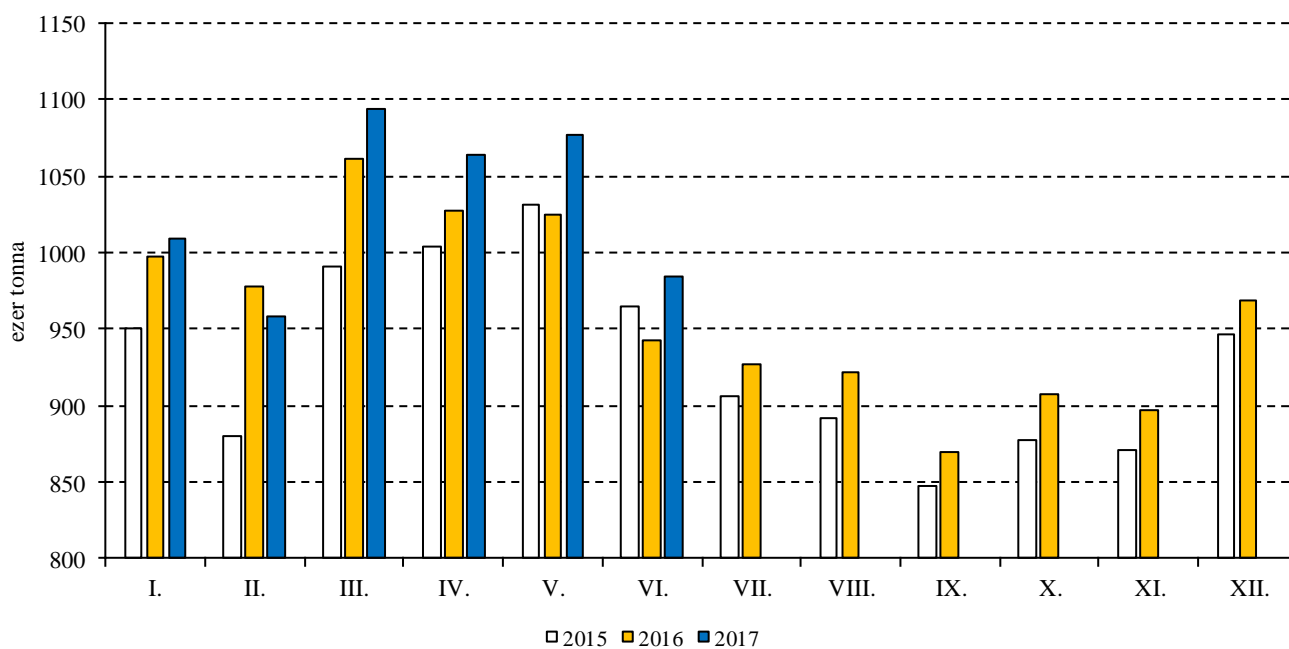
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

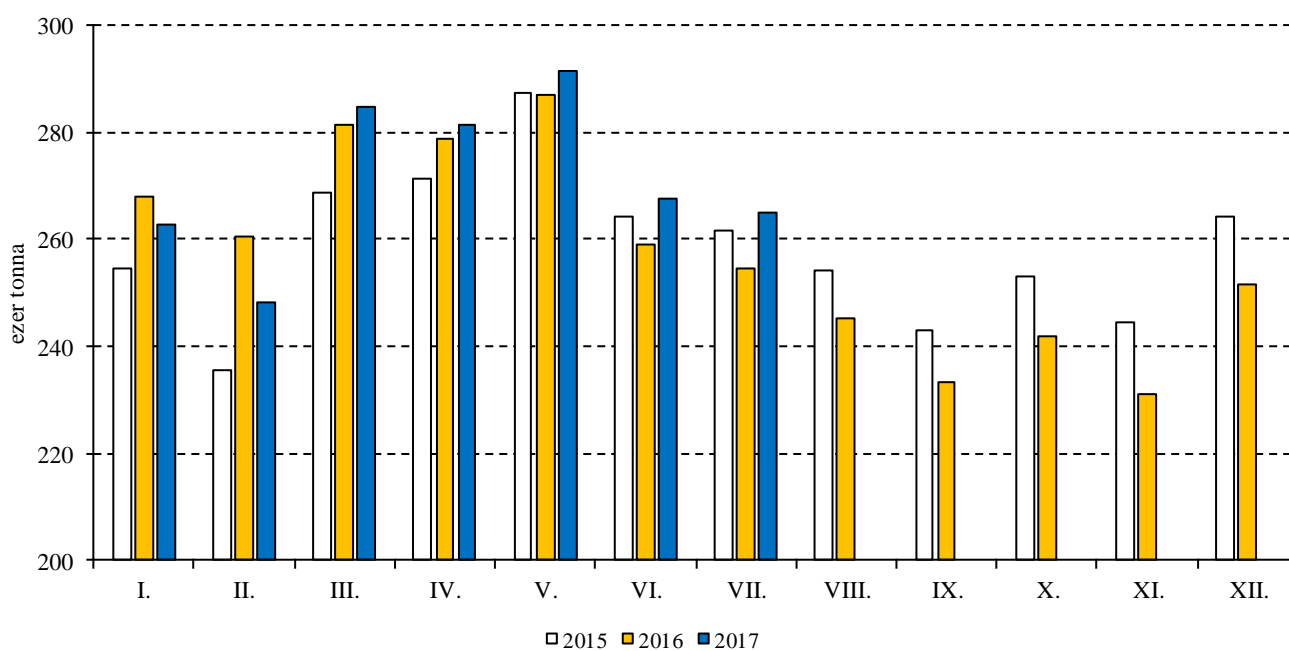
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

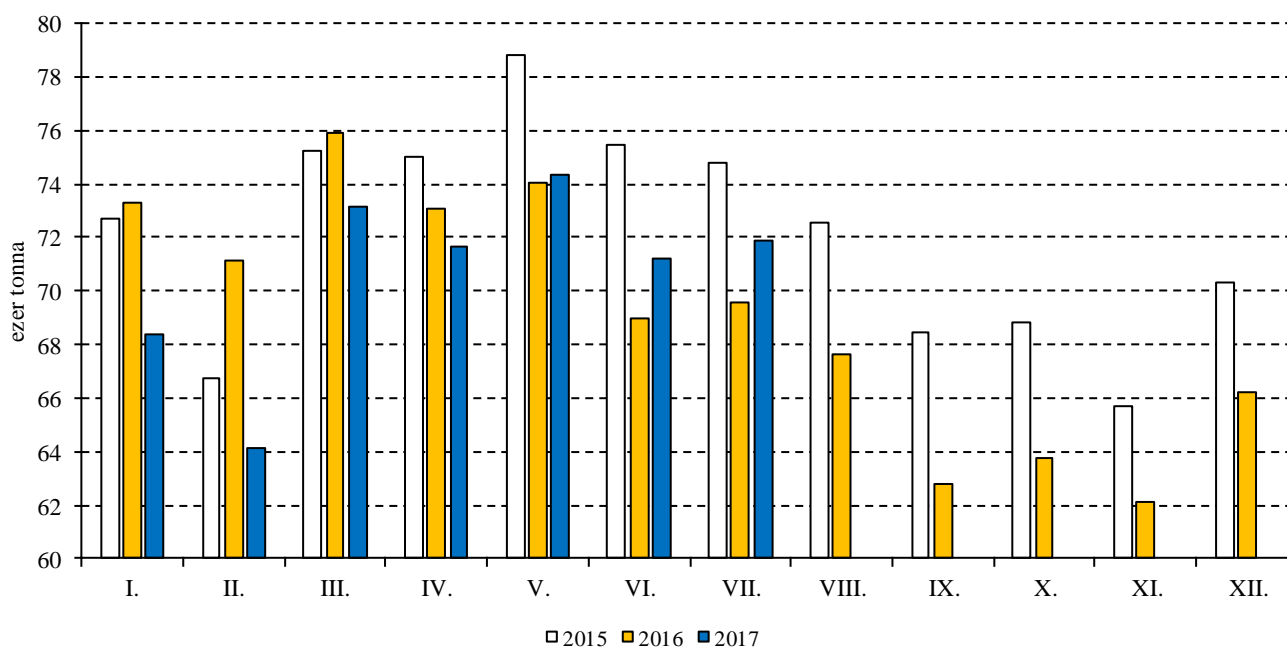
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

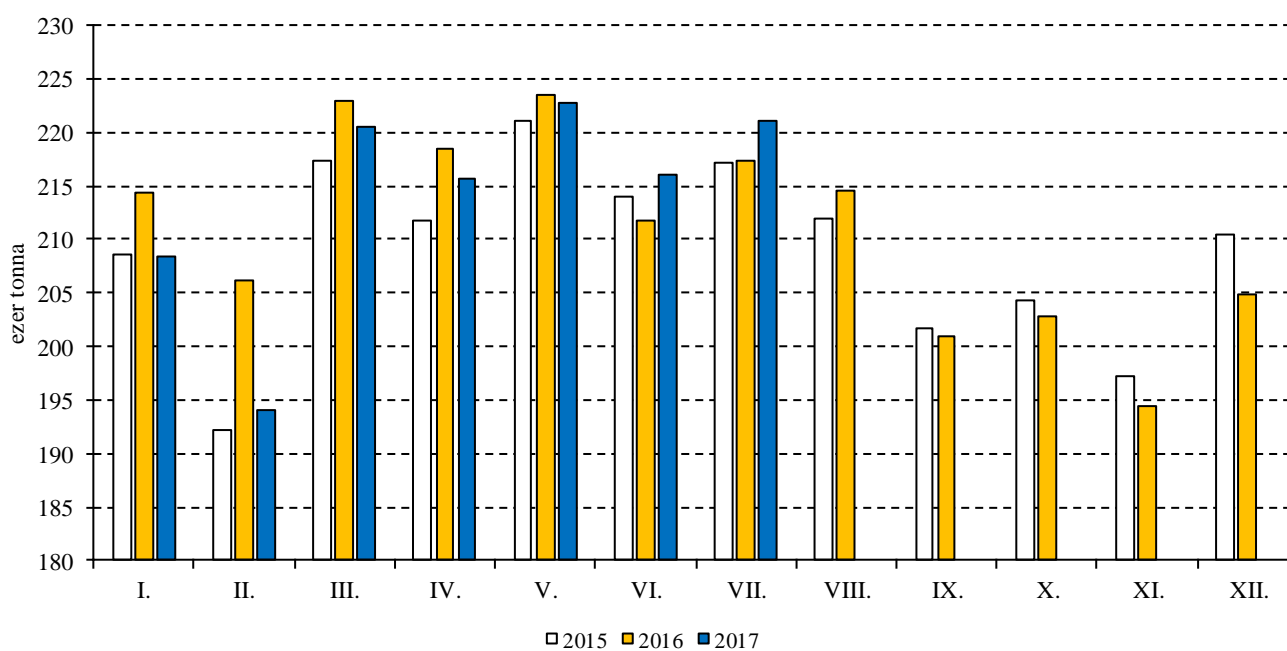
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

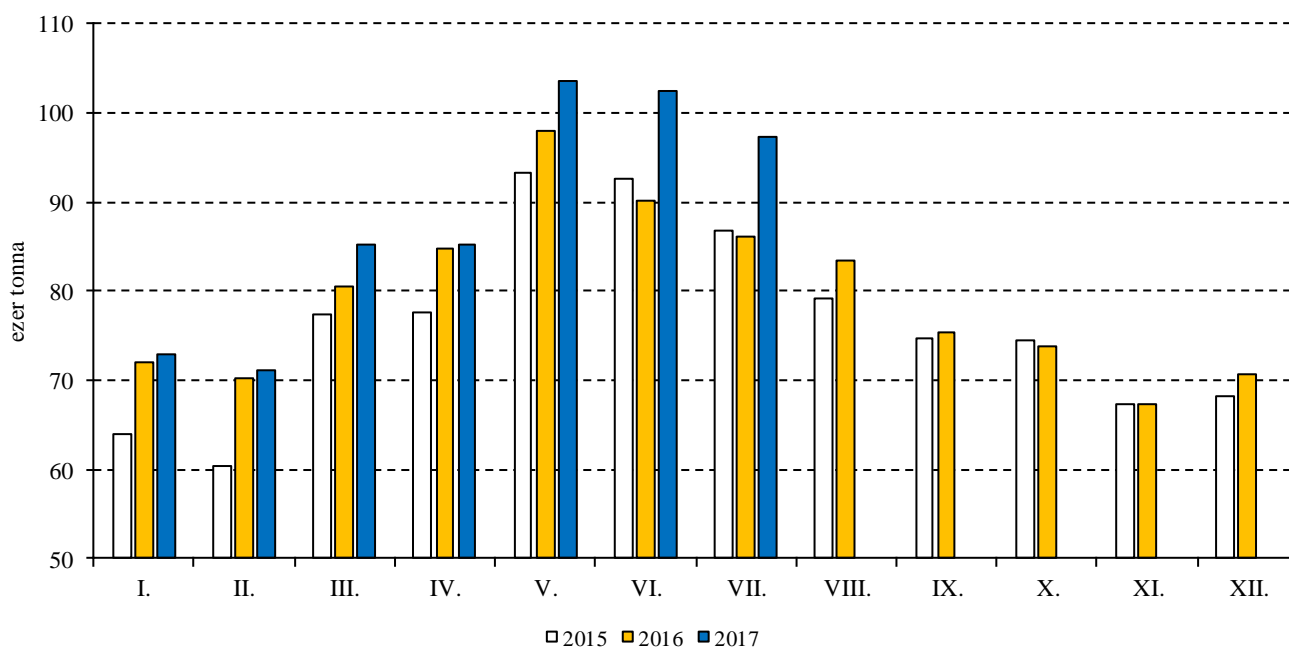
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

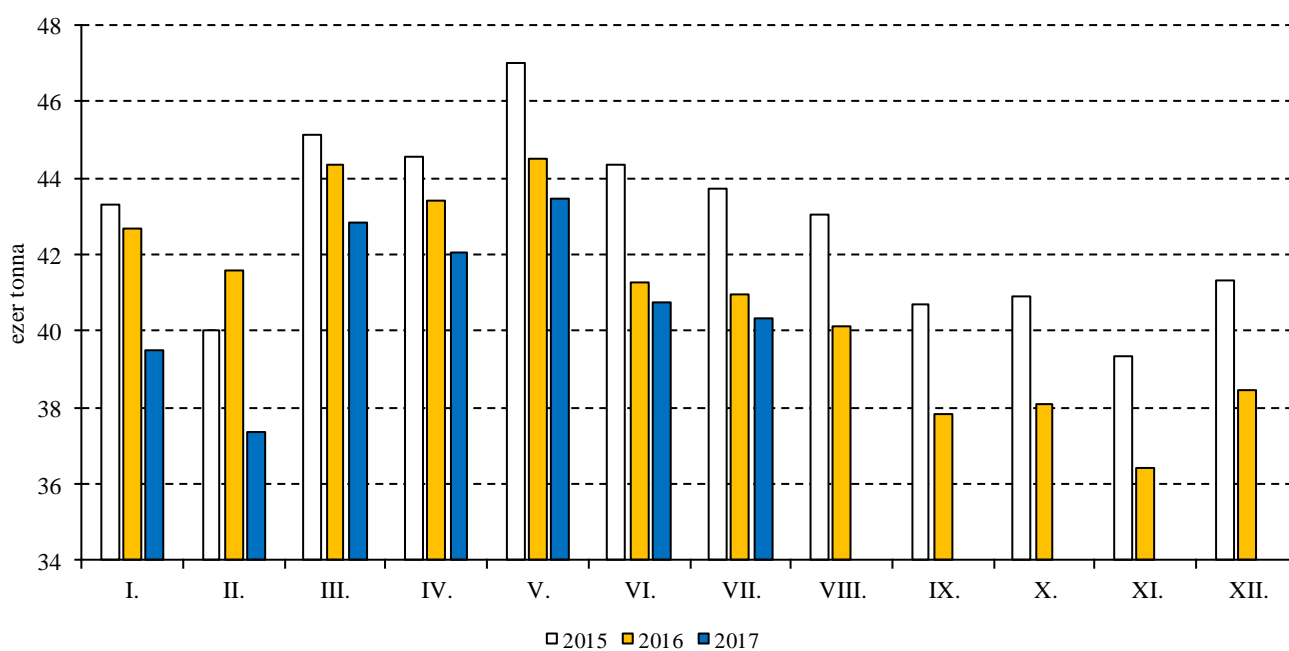
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

Forrás: INSSE

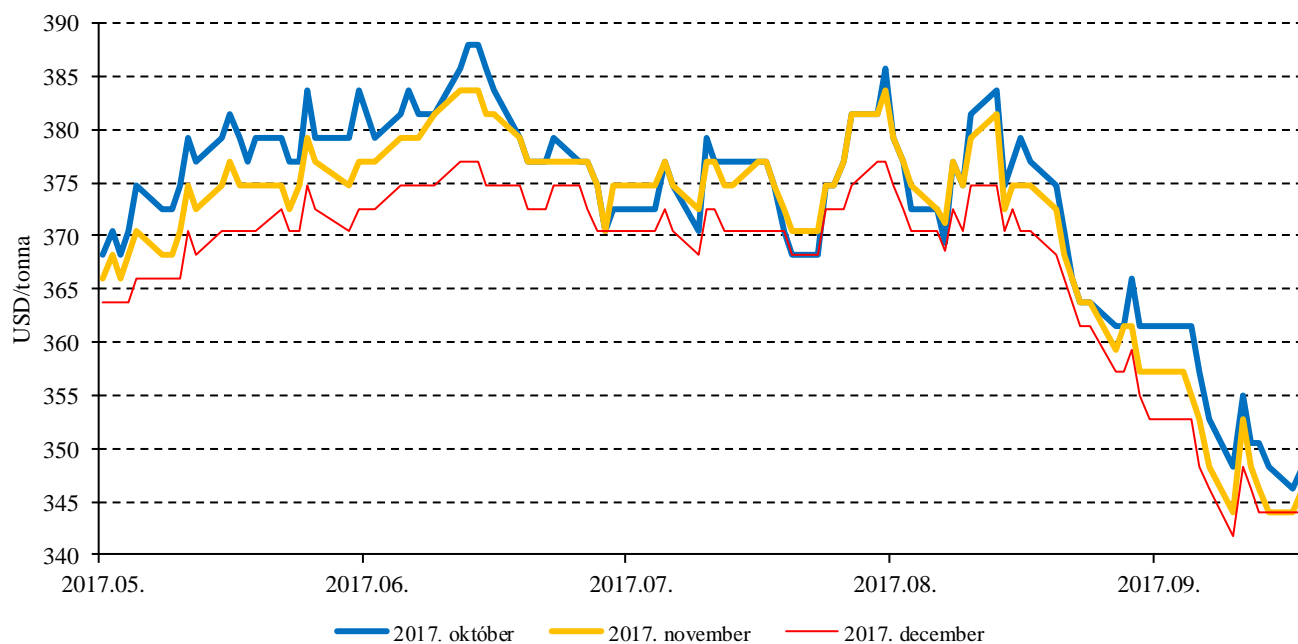
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

Forrás: DZS

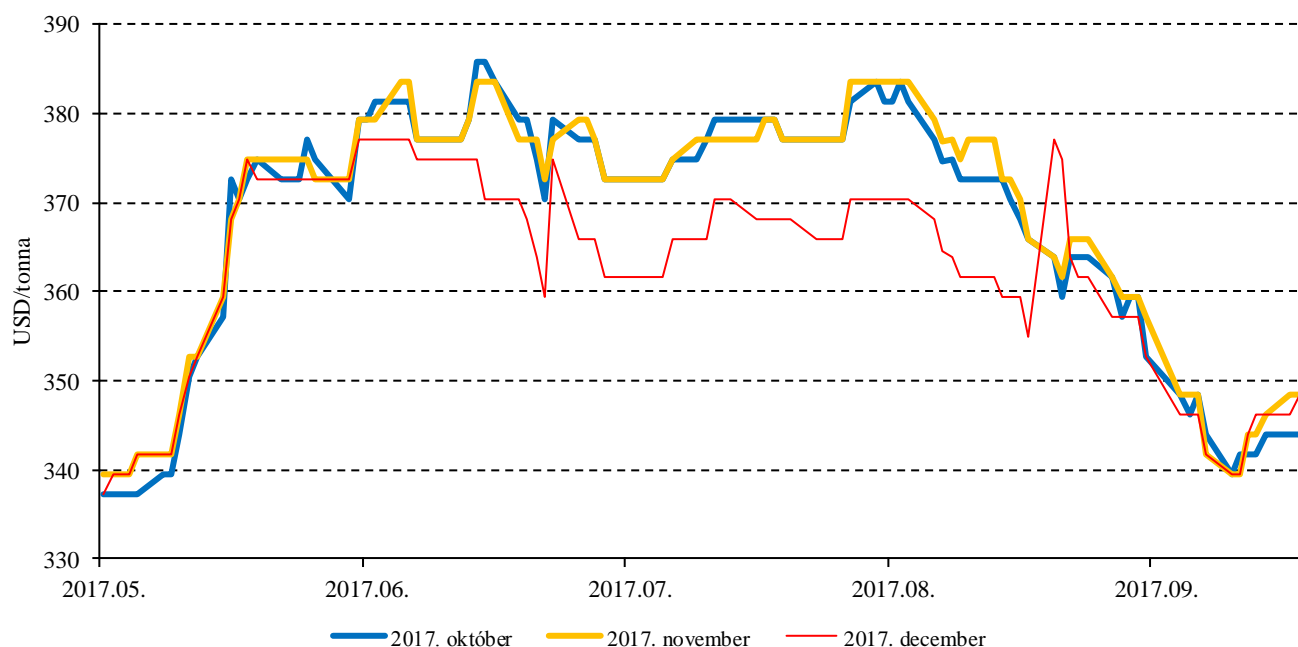
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

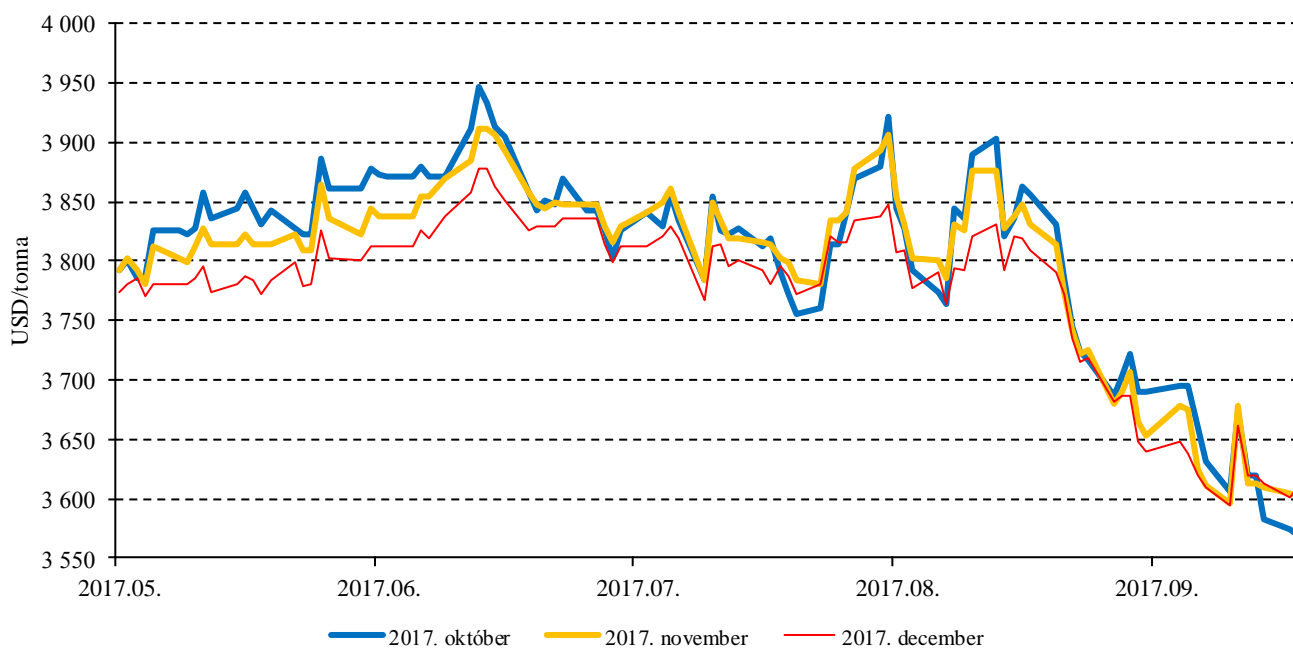
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

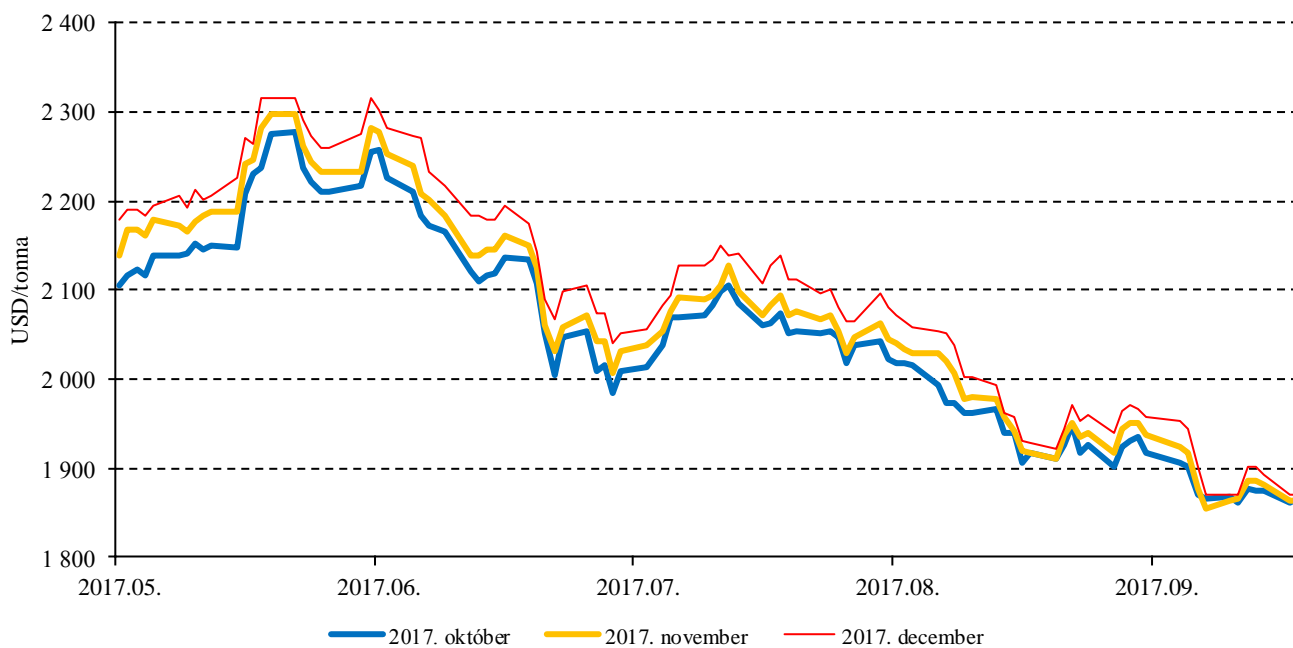
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

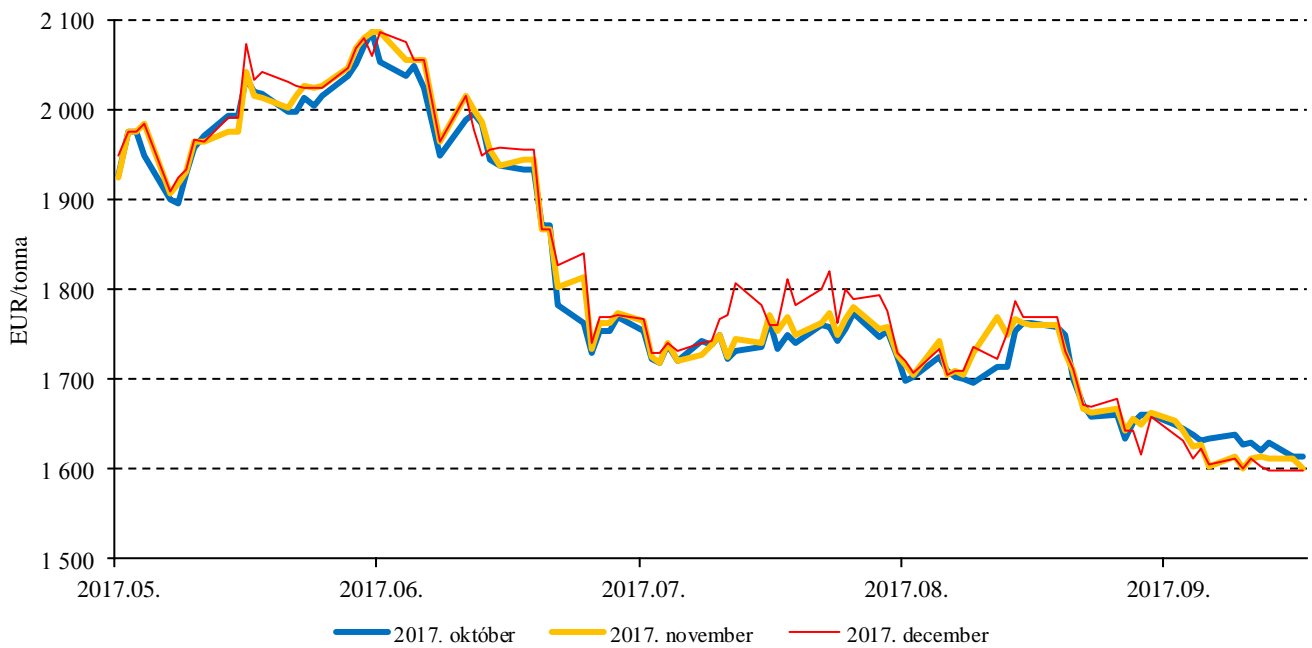
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

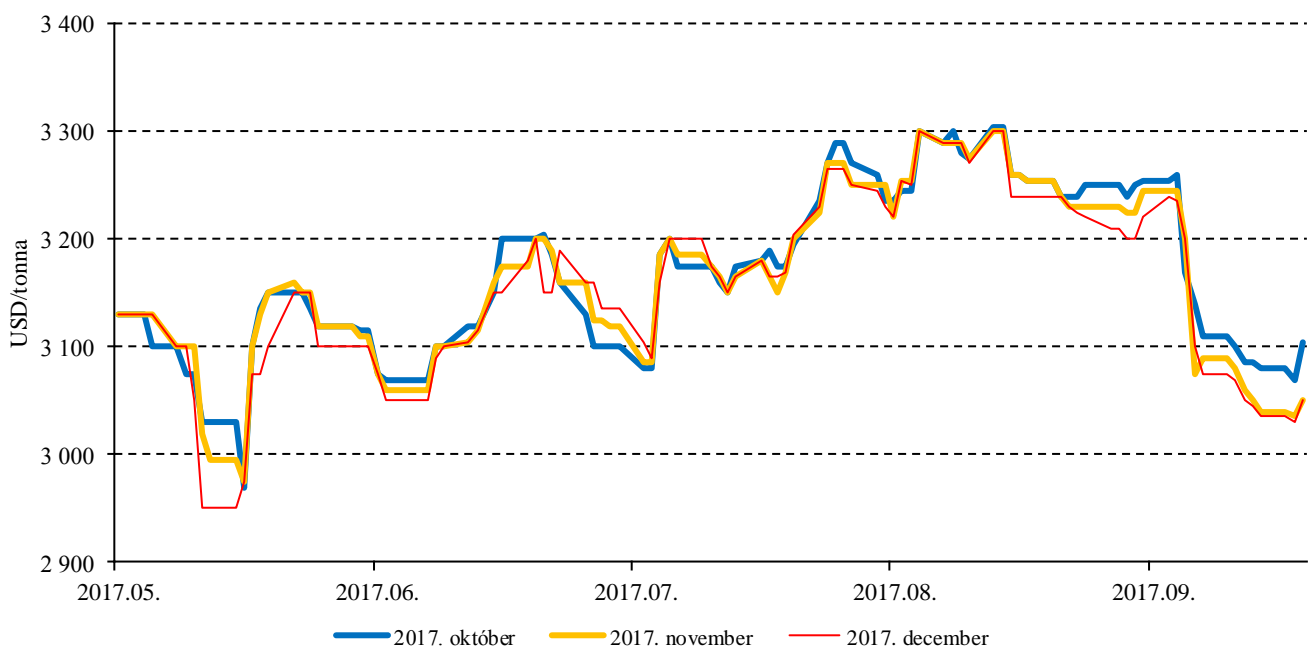
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2017)

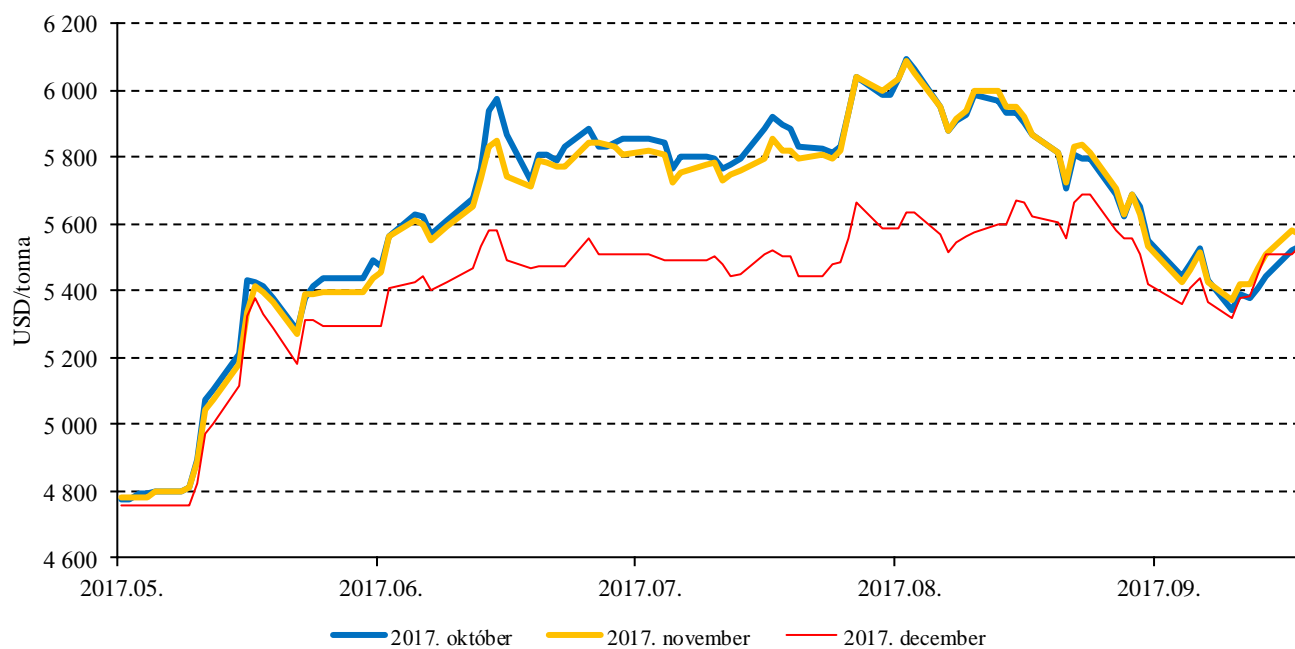
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2017)

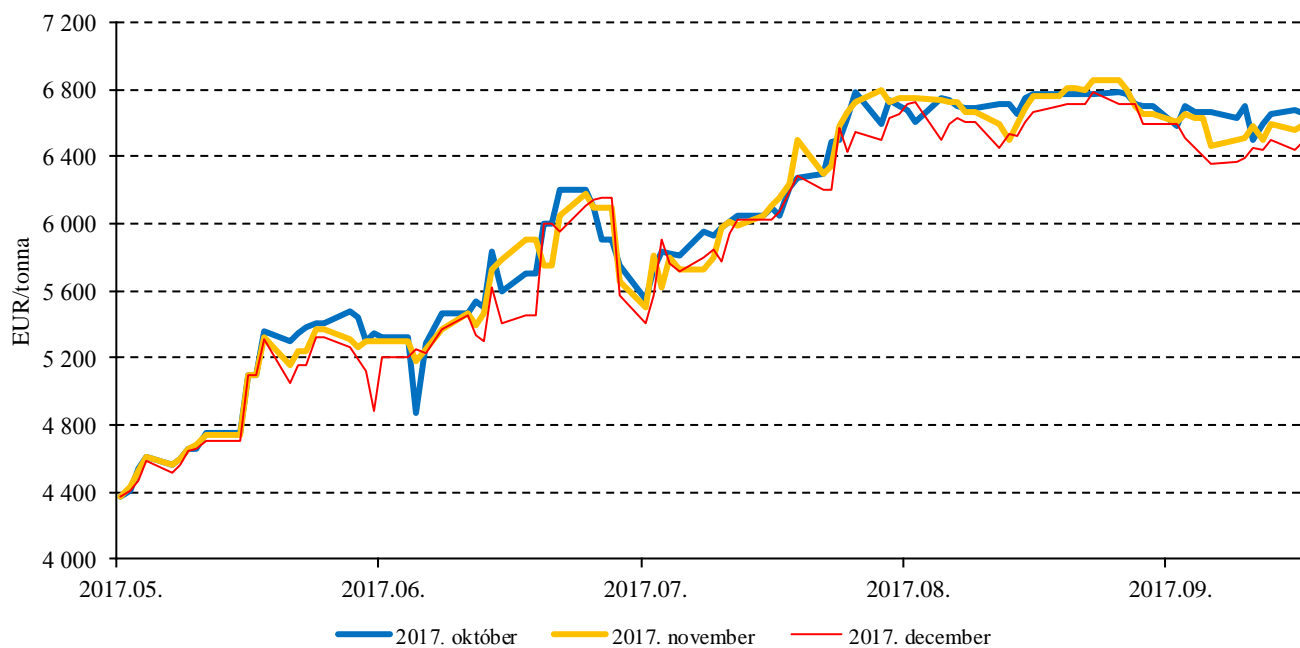
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2017)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejiaca (2013-2018)

	2013	2014	2015	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2017/2016 (százalék)	2018/2017 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,26	23,32	23,36	23,24	22,92	22,64	98,62	98,80
EU-15	17,82	17,94	18,15	18,09	17,89	17,77	98,90	99,36
EU-13	5,44	5,38	5,22	5,15	5,03	4,87	97,64	96,82
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 489	6 737	6 863	6 936	7 068	7 213	101,90	102,05
EU-15	7 040	7 272	7 359	7 417	7 528	7 641	101,50	101,50
EU-13	4 684	4 951	5 134	5 249	5 432	5 650	103,50	104,00
Tejtermelés (millió tonna)	153,94	159,72	162,97	163,79	164,52	165,77	100,45	100,76
EU-15	125,65	130,69	133,79	134,39	134,91	136,06	100,39	100,85
EU-13	28,29	29,03	29,18	29,40	29,61	29,72	100,73	100,36

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{a)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Európai Unió	139 000	140 100	146 500	150 200	151 000	151 300	100,53	100,20
Egyesült Államok	91 010	91 277	93 485	94 619	96 343	98 112	101,82	101,84
India	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	72 000	106,25	105,88
Kína	32 600	34 300	37 250	37 550	36 020	35 500	95,93	98,56
Oroszország	31 831	30 529	30 499	30 548	30 470	30 700	99,74	100,75
Brazília	23 008	24 259	25 489	24 770	22 726	24 208	91,75	106,52
Új-Zéland	20 567	20 200	21 893	21 587	21 224	21 900	98,32	103,19
Mexikó	11 274	11 294	11 464	11 736	11 956	12 200	101,87	102,04
Ukrajna	11 080	11 189	11 152	10 584	10 380	10 200	98,07	98,27
Argentína	11 679	11 519	11 326	11 552	10 191	10 395	88,22	102,00
Ausztrália	9 811	9 400	9 700	9 800	9 350	9 100	95,41	97,33
Kanada	8 614	8 443	8 437	8 773	9 100	9 450	103,73	103,85
Japán	7 631	7 508	7 334	7 379	7 420	7 400	100,56	99,73
Egyéb	9 243	9 110	9 302	9 600	9 660	9 738	100,63	100,81
Összesen	462 848	466 628	484 331	492 698	493 840	502 203	100,23	101,69

^{a)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

